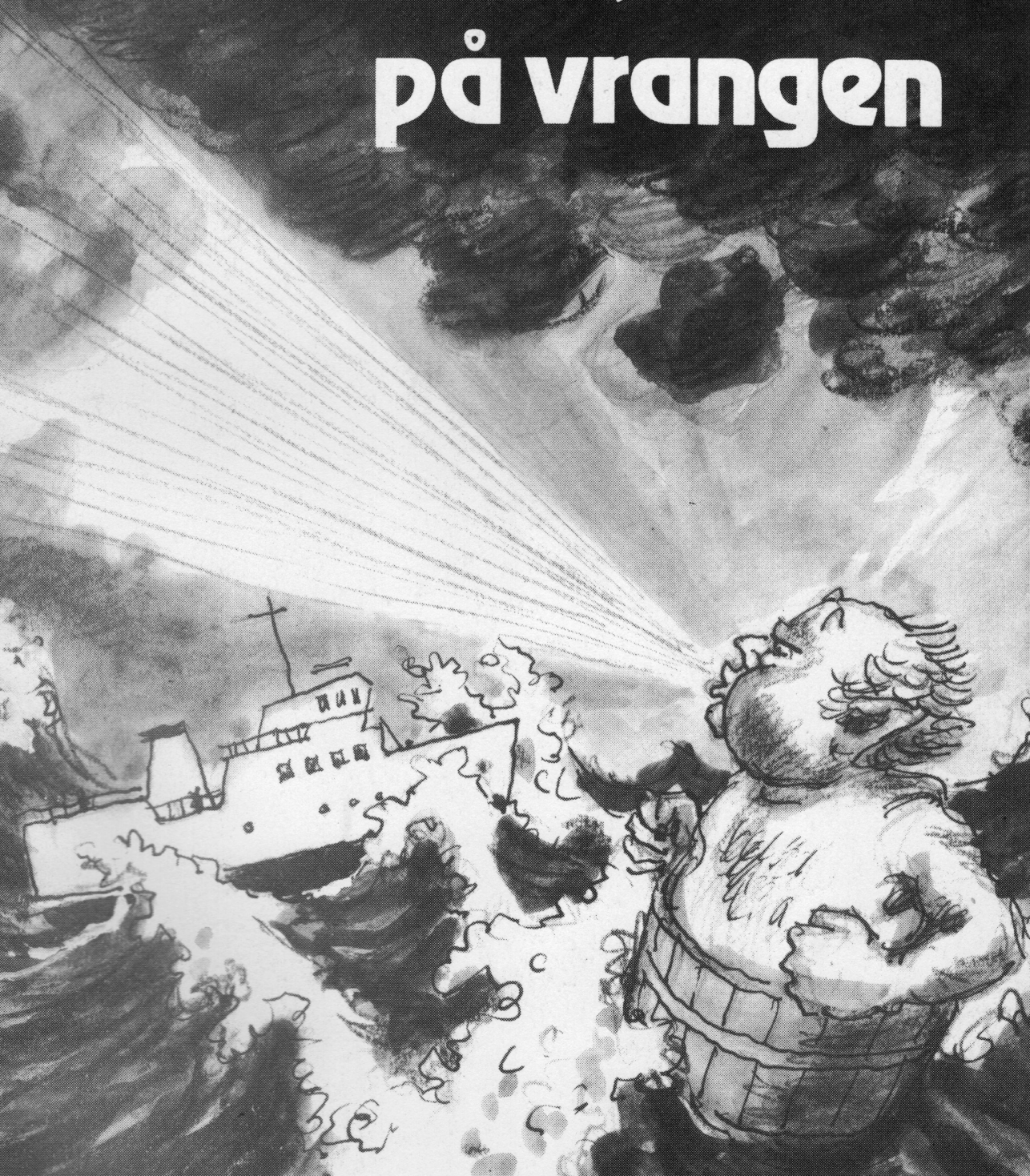

Anholt på vrangen

ANHOLT
PÅ
VRANGEN

ANHOLT PÅ VRANGEN

KØBENHAVN
KNUD LANGKOW

1983

Copyright: Knud Langkow, 1311 København K

Tegninger: Thormod Kidde

Sats/Tryk: HOLM/GRENÅ

Tlf. 06/32 01 98

ISBN 87 981530 0 5, hft.

FORORD

Den agtværdige ø Anholt, som allerede Holbergan så for utilstrækkelig kristnet, må endnu engang holde for som et sted, hvoralskens spøgeri og hednungeuvæsen holder til.

Vor moderne Peder Paars, som ikke helt uden grund lyder navnet Knud Langvrøvl, kommer til Anholt og vandrer ind i øens mystik med en græstørv på hovedet. Der er ikke det spøgeri, han ikke oplever. Et par hekse møder han, den ene har en ledsager en mumie kaldet Nelson, der fortæller hende alt. Ud af en enebærbusk vokser den halshuggede Ole Kollerød, der ikke kan finde fred, men vor rejsende lover at gå i forbøn for ham, hos Vorherre, en affældig olding som han træffer i kirken - eller hos Satan, som heller ikke er svær at få audiens hos. En anden enebærbusk viser sig at være H. C. Andersen, og med ham konverserer Langvrøvl nok så høfligt om fru Heiberg og Søren Kierkegaard. Efter disse og andre overnaturlige begivenheder skal Langvrøvl så hjem igen, men hans færge viser sig at være den forkerte.

Hele historien er naturligvis uforpligtende skæg og ballade - og den bør læses i samme ånd, som den er skrevet. Men hvis den kan animere en og anden til at tage over til den havombruste ø og opleve den ved selvsyn, er ordene i denne bog ikke spildte.

København,
oktober 1983

Knud Langkow

En årle efterårsmorgen for en del år siden ankom jeg til Kattegatsøen Anholt med en fiskerbåd. Natfærgen, som jeg egentlig skulle have været med, sejlede ikke - eller også var den sejlet, da jeg gjorde min entre på Grenaa Havn. En behjertet fisker tog mig imidlertid med i sin skude, og det var jeg ham meget taknemlig for. Han gav oven i købet kaffe under overfarten, som, på grund af det hårde vejr, næsten ingen ende ville tage.

Da natten var gået og dagen gryede i øst, så jeg dog Anholts velkendte konturer, og efter endnu en halv times huggen i søen, nåede vi omsider i havn.

Hvis nogen havde set min tilstand hin morgen, da jeg kravlede i land, ville vedkommende sikkert betegne mig som døende - for sådan følte jeg det selv. Men jeg skal forskåne læseren for en mtale af søsygens rædsler - de fleste mennesker har jo været igennem dem.

For at komme lidt til kræfter, kravlede jeg ud og satte mig på en af molens store sten. Det varede ikke længe, før jeg fik besøg af et par store havmåger, der satte sig i betænkelig nærhed af mig. Mågerne kiggede ufravendt på mig med deres bleggrå, grusomme øjne som tænkte de, kan han dog ikke skynde sig at krepere, så vi kan komme igang med ham og få noget morgenmad! Fra zoologien vidste jeg udmærket, at det, en måge først ville hakke ud af et ådsel var øjnene - så derfor drillede jeg de arme fugle, ved at sidde og blinke til dem, med skiftevis venstre og højre øje. Jeg ved godt, at læseren vil dømme mig hårdt for denne grusomhed - men normalt er jeg nu ikke dyrplager.

Da jeg omsider rejste mig for at stavre ind på landjorden, lettede havmågerne med langtrukne, klagende skrig. Jeg forstod dem for så vidt udmærket og følte mig desårsag lidt brødebetyngt; jeg ville da også være skuffet, hvis man satle en bakke morgenmad foran mig - og så, når jeg skulle igang med den, fjernede man den lynhurtigt for næsen af mig.

En blodig sol krøb langsomt op over klitranden, da jeg begav mig op ad Havnebakken med kurs mod Anholt By. Vejen bugter sig gennem Wilhelminelyst - en plantage, der blev anlagt for små 100 år siden og som bærer stifterens ædle navn. Her åndede alt fred og ro; ganske vist hvislede vinden gennem fyrretræernes toppe - men ellers var det eneste, der afbrød stilheden mine skosålers klappen mod asfalt en.

Efter jeg havde sagt farvel til den rare fisker, havde jeg ikke mødt et eneste menneske, hverken på havnen eller på snarvejen, som jeg nu befandt mig på. Jeg tog det som et godt varsel - og da jeg passerede et frodigt stykke eng med fed og lækker grønsvær, benyttede jeg lejligheden til at skære mig en solid, firkantet græstørv. Græstørven, som i sagens natur havde et tykt og fugtigt lag jord forneden, anbragte jeg forsigtigt oven på hovedet og derpå fiskede jeg de blå briller frem fra rygsækken og tog dem på. Således godt rustet til hvad som helst der skulle vise sig af overnaturlige ting og sager, begav jeg mig atter på vej mod byen.

Solen kastede forsigtigt sine gyldne strålevifter ned gennem fyrrenes grenværk og fik morgen væden på asfalten til at dampe.

Jeg tog mig i at nynne en visestump - for jeg var

ved at blive til menneske igen ovenpå sejlturen.

En krage stod et stykke fremme på vejen og havde travlt med at hive i indvoldene på et overkørt pindsvin. Da den opdagede mig, hev den med forøget energi en lang tarm ud af kadaveret og flygtede på brede vinger.

»Velbekomme!« sagde jeg muntert, »selv om jeg hverken har fået vådt eller tørt, misunder jeg dig ikke maden!« Imidlertid var min mave begyndt at knurre slemt og jeg ærgrede mig over, nu da jeg havde passeret pindsvinet, at jeg ikke havde sikret mig dets ene bagben, der var helt intakt. Pindsvinekød smager efter sigende ligeså godt som kylling. Nu var morgensolen ved at få rigtig magt; fuglene var »stået op« og begyndte at pippe lystigt. Jeg tog græstørven af hovedet, for nu var tidspunktet for overnaturlige hændelser vist forpasset - troede jeg.

Imidlertid, hvor Snarvejen krummer sig som en lyngorm, oplevede jeg det, jeg havde håbet på. Et lille rødt øje, der skinnede som en rubin i solen, kiggede frem fra et lyngris. Øjet tilhørte en kæmpe stor hugorm, der lå i skjul og ventede på, at jeg skulle passere vejen.

I en fart fik jeg græstørven anbragt på hovedet igen, og det gik så hurtigt, at jordklumperne føg ned ad ryggen på mig. De blå briller trykkede jeg fast på næsen og så bukkede jeg mig frem mod hugormen mellem tænderne:

*Wolgeboren ist ehr
Wol er Zogen ist noch viel mehr,
Wolgelebt ist frewdt,
Wolgestorben ist seligkeit*

Nu kom hugormen helt frem fra skjuleet og gled lydløst ud på vejen, hvor jeg stod. Den løftede for kroppen så meget i vejret, at den til sidst stod på det yderste af halespidserne - og så forvandlede den sig! Pludselig stod der en ældgammel kone foran mig, og hun kiggede interesseret på mig og spurgte: »Hvor i alverden kender du det vers fra? Det bruger vi kun på Bloksbjerg - og ingen andre steder«.

Jeg blev helt overrumplet ved hendes forvandlelingsnummer - og det tog lidt tid, inden jeg kunne samle mig til et svar.

Men heksen - thi sådan en var det jo - ville have svar på sit spørgsmål straks og tampede i vejen med foden: »Så svar mig dog!«

»Jeg er gået i Den Sorte Skole på Fehmarn« løj jeg; »og der lærte jeg verset samt en mængde hundekunster!«

»Jaså«, sagde hun straks venligere stemt; »men så kan du måske sige mig hvem jeg er?«

Jeg havde allerede gættet hvem hun var - men jeg kom med forskellige dumme udflugter: »Er du Emma Gad? Dronning Victoria? Ane i Kæret? Margrethe den Første? Selma Lagerlöf«, osv., osv.

»Du gætter det aldrig!« sagde hun hoverende og viste sine spidse tænder frem i et hæsligt grin; »men hvis du gætter det, så skal du få denne her!«

Heksen tog en stor, nyslået mønt frem og viste mig.

Jeg så straks det var en af de sjældne 'Satanmønter', for der var nemlig en djævel på den ene side af den - og så lod jeg bomben springe:

»Ja, så må du være Jotnekvinden Hyrrokkin!«

Heksen blev bleg, da jeg nævnede hendes rigtige navn. Hun stampede hårdt i vejen og råbte: »*Det har Fanden fortalt dig!*«

Derpå smed hun mønten hen til mig - men da jeg greb den, udstødte jeg et skrig, thi den var aldeles gloende. I forskrækkelsen tabte jeg både satanmønten og græstørven, jeg havde på hovedet - og straks var heksen forsvundet i den blå luft. Bandende kastede jeg mig ned på alle fire og begyndte at lede efter mønten, som var sine totusinde kroner værd i hansel og vandel - men først da jeg havde taget græstørven på hovedet igen, fandt jeg den. Den var nu blevet så afkølet, at jeg kunne have den i lommen. Glædestrålende rejste jeg mig og gjorde et par dansetrin på vejbanen, medens jeg af mine lungers fulde kraft råbte »Ju-huu!« ud i morgenstilheden.

Under denne spontane glædesdemonstration var en fisker kommet cyklende. Men da han så, at der dansede en idiot rundt med grønt hår, var han hoppet af cyklen - for sæt nu, at mennesket var farligt? Imidlertid vinkede jeg ham venskabeligt nærmere, og da han frygtsomt passerede mig i en stor bue, løftede jeg høfligt på græstørven og sagde »Go'morgen! Dejligt vejr idag! nu er der kun to måneder til jul!« Lidt fremme ad vejen kastede fiskeren sig på sin jernhest, og så kørte han mod havnen, som var Den Onde selv i baghjulet på ham.

»Hm!« sagde jeg og skottede efter ham; »han må da ha' en dårlig smag - for grønt hår er da nydeligt!«

Jeg kiggede lidt på vejbanen, hvor heksen havde trampet - og ganske rigtigt; der var fremkommet et dybt aftryk af hendes fod i asfalten!

»Man skal nok gå lidt forsigtigt med dørene her på øen!« tænkte jeg og fortsatte min vej mod byen. Jeg sparkede til det visne løv, der havde samlet sig langs vejen og tænkte, at vinteren var lige om hjørnet. Det måtte være mærkeligt at bo på en ø, der kunne risikere at blive helt afskåret fra omverdenen i strenge isvintre. Hvis jeg blev omplantet til denne ø, ville jeg sikkert hurtigt komme til at lide af økuller, blev jeg enig med mig selv. Og så den store stilhed, der var her!

Jeg sparkede videre til bladene for at lave lidt spektakel, det var jo en uskyldig fornøjelse. Men pludselig opdagede jeg noget, jeg aldrig havde set før. På en mulden træstub i vejkanthen kravlede der en orangefarvet skovsnegl. Nu sagde min skolelærdom mig, at skovsnegle skulle være glinsende sorte - så derfor kastede jeg mig ned på alle fire, for at studere fænomenet på nærmeste hold. Betaget af sneglens smukke, rene farve mumlede jeg: »Den er sikkert meget sjælden . . . men hvordan er den blevet så rød? Har den fået frost - eller er den ganske simpelt forhexet??« Uden at jeg havde hørt noget, var der pludselig dukket en ældre kone op på vejen - og nu stod hun og iagttog mig interesseret.

»Goddaw«, sagde hun - og jeg kunne se, hun var ved at sprænges af nysgerrighed. Hendes lille, skotskternede forklæde hun havde bundet om sin trinde mave, bevægede sig frem og tilbage i takt med hendes hastige åndedræt, og hendes fløjlsgønne sutter trippede nervøst på vejen af bare iver efter at få noget at vide.

»Godddaw«, svarede jeg og lattede høfligt på

græstørven; »disse røde snegle, de smager ganske udmærket. Jeg har lige spist fem af slagsen!« Konen gav et halvkvalt skrig fra sig og tog sig op til halsen.

»Men dog! men dog!« jamrede hun; »du er da ræntowlig!«

»Åh ja«, svarede jeg sagtnodigt; »jeg har jo bare gået i Den Sorte Skole - og der lærte man kun at læse bibelen bagfra!«

»Jamen, det var da altid noget«, mente konen;
»men så burde du jo vide bedre. Ved du da ikke, hvad
de røde skovsnegle er for nogen?«

Her måtte jeg tilstå min uvidenhed - men det, jeg
fik at vide, fik næsten græsset på hovedet til at rejse
sig.

»Jow«, sagde hun og snappede efter vejret; »du
ved, at her på Anholt er der to guder, vi skal holde os
gode venner med; Vorherre om dagen - og Satan om
natten! Vi går jo allesammen i kirke om søndagen -
men torsdag nat er vi nogle stykker, der tager ud til
Ostebakken i Ørkenen for at tilbede 'Den Sorte'. Vid-
ste du ikke det?«

»Joh, men skovsneglene - hvordan kommer de
ind i billedet?« spurgte jeg. Konen stak hænderne i
siden og lagde hovedet på skrå, inden hun svarede:
»Ethvert barn på øen ved, at alle skovsnegle her -
røde som sorte - er forgjorte mennesker. De røde er
dem, som er faldet i unåde hos Vorherre, og de sorte
- ja, de er naturligvis Fandens udstødte børn . . . men
hvem af dem der har det værst, de røde eller de sorte,
er der vist ingen der kan svare på. Det djævelske er
jo, at man ikke kan komme i kontakt med dem - har
du måske nogensinde hørt en skovsnegl snakke?«

Jeg rystede på hovedet.

»Nej, der kan du se - men engang imellem røber
de alligevel, hvem de egentlig er, disse stakkels, for-
gjorte mennesker!«

»Hvordan da?« spurgte jeg forfærdet.

Konen pegede på den røde snegl på træstubben.
»Kan du se, at sneglens slimspor danner et 'E' og et
'L'?«

Jeg nikkede stumt.

»Det var da godt, du ikke også åd ham! « sagde konen spidst; E'tet står for Emanuel og L'et for Labansen. Emanuel Labansen, ja! Han var ganske vist ikke en af vore egne - for han var grønlænder - men et rart menneske var han nu!«

»Men hvad havde han gjort, siden han gik hen og blev til en .. en .. snegl?« spurgte jeg med dirrende stemme.

»Han glemte at gå i kirke om søndagen!« sagde konen tonløst; »han forstod ikke, at man skulle have et ben i begge lejre!«

»Jamen, det var da uretfærdigt ...« sagde jeg harmfuldt; »var det virkelig hans eneste forsyndelse?«

»Tal ikke om ret eller uret!« sagde konen alvorligt; »det er du ikke den rette til, din menneskeæder!«

»Jamen, jeg vidste jo ikke . . . jeg kunne jo ikke vide . . .« sagde jeg ulykkeligt - og jeg var på nippet til at græde.

»Nå, godt ord igen!« sagde konen formidlet; »men så må jeg hellere fortælle dig, hvad sneglene hedder her på øen. De røde kalder vi for 'Vorherres Svende' og de sorte for 'Fandens Svende'. Det er ganske ligetil?«

Jeg nikkede eftertænksomt og snøftede.

»Nu skal du ikke være ked af det«, sagde konen trøstende, »I køwerhavnere kan jo ikke vide besked med alt hvad der foregår, vel?«

Jeg følte mig som en uvidende idiot - og med et rask tag rev jeg græstøven af hovedet og kylede den ind i krattet. »Færdig med den!« sagde jeg.

»Nej, ved du nu hvad«, lo hun; »du virkede ellers

så kæk , med den tørv på hovedet«.

»KÆK?« sagde jeg skarpt; »sagde du KÆK?«

De smilende omgivelser omkring os råbte straks »KÆK!! KÆK!! - og fik mig til at udbryde: »Det var dog en pokkers god ekko-virkning I har her på øen!«

Den stakkels kone var ved at bryde sammen af grin. »Sagde du ekkovirkning? I københavnerne har da mange mærkelige ord, I slynger om Jer med.

Her er aldeles ingen ekko! det var de Underjordiske, du hørte. De kan godt finde på at lave lidt grin med borgermusikken«.

»Jaså«, sagde jeg overrasket, »men sig mig, disse 'Underjordiske' - hvem er de i grunden?«

»Pestdøde mennesker!« sagde konen nøgternt; »de levede her en gang i 1300-tallet«.

»Jamen, hvordan kan de så nu ...« Jeg måtte lede efter ordene.

»Jah - hvem ved?« svarede hun mig med et skuldertræk. »Men vi er nu glade for dem - især om sommeren!«

»Hvad sker der da?« spurgte jeg desorienteret.

»Jo, for så spiller de for os i de lune sommernætter. Marimba!«

»Marimba??«

»Ja, det lyder så skønt. De Underjordiske er jo nogle radmagre skeletter - og så bruger de knoerne mod de fremstående ribben - og det fremkalder den skønneste marimba, man kan høre for sine øren ...«

Jeg var på det nærmeste målløs. Men konen fortsatte uanfægtet:

»Men de musicerer kun, hvis man giver dem lidt mad i ny og næ. De sætter stor pris på risengrød og sødt øl - og det stiller vi så til dem under enebærbuskene i Wilhelminelyst. Men om vinteren kan de godt være lidt slemme ved kålhaverne omkring husene - hvis altså man glemmer at sætte mad ud til dem«.

»Gnaver de af kålen?« spurgte jeg inkvisitorisk.

»Jah, ligesom harerne! Vi har undertiden i månelyse vinternætter set harerne og de Underjordiske slås om kålstokkene ...«

»Nu har jeg hørt det med!« mumlede jeg; »men nu skal du have tak for sludderen - for jeg skal videre

til kroen!«

»Jamen, så kan vi da følges ad«, sagde konen med et smil; »jeg skal nemlig samme vej!«

Vi spadserede sammen i tavshed - men pludselig gav jeg et hjerteskæ rende vræl fra mig og tog mig til låret. »Av, av - åhh, hvor det dog brænder!«

Det var Satanmønten, der var blevet gloende igen - og nu havde den brændt sig gennem bukselommen, for sluttelig at trille ud gennem buksebenet.

Konen kunne ikke bare sig for at le, da hun så, hvad det var for en mønt, jeg havde gået rundt med. »Nåh - så du har mødt Hyrrokkin, »der kan man se!« sagde hun underfundigt; »men vær du glad for, at du slap af med den i tide!«

»Jamen ... hvorfor? Den er jo værdifuld ... Den koster ...«

»Ja, ja, ja - den koster!« sagde konen sarkastisk; »men det du ikke véd er, at for hver time du har mønten på dig, går der ti år fra dit liv!« Jeg var nærmest lamslået. »Vil det sige ...« gispede jeg og stirrede på hende med stive øjne; »vil det sige, at ti år af mit liv er fuset af nu?«

»Det er jeg alvorligt bange for«, sagde konen; »men hvis du nu skulle dø her på øen - så kunne du da blive en smuk og velnæret Underjordisk, ikke sandt?«

»Tak skal du ha!« sagde jeg og bukkede; »og så skal jeg vel spille Marimba for Jer om sommeren - og råbe 'KÆK' 'KÆK' efter turistrne? Joh, det kunne være kønt!«

Med en hidsig bevægelse sparkede jeg Satanmønten langt ind i krattet.

For at aflede mine triste tanker, pegede konen på en fugl, der sad og vippede på en gren. »Det er den første Dompap, jeg har set i år!« sagde hun og tilføjede: »Så får vi sikkert en tidlig vinter!«

»Hm! Nå!« tænkte jeg; »Død og vinter - det passer godt sammen!«

»Jeg kan huske isvintrene i 40'erne«, fortsatte konen; »Det var så koldt at Anholtfærgeren frøs fast til bunden af Kattegat!«

»Jamen, hvad gjorde de arme passagerer så?« spurgte jeg rystet.

»De gik da hjem over isen!«

»Det må ha' været en fantastisk oplevelse!«

»Åh, ja. Men da vi endelig så de hjemvendende, efter de havde vandret en halv dag mellem den opskruede havis, blev vi så glade over at se dem igen, at vi omfavnede og klappede dem på ørerne - og det skulle aldrig have gjort!«

»Hvad skete der da?«

»Hvad der skete? Du må hellere spørge om, hvad der ikke skete! Da klappede dem på kinderne og ørerne, sprang de som glas. Ørerne altså! Et par af dem havde tabt næsen undervejs - frosset af, forstår du - og de fandt aldrig deres næser igen!«

»Næ, det tror jeg«, sagde jeg; »naturen kan undertiden være grusom!«

På vejen lå der en sort skovsnegl - og den var øjen-synlig blevet kørt over af en cykel. Imidlertid havde den nået at slæbe sig en meter hen mod grøftekan-ten, inden den udåndede - og derved havde den la-vet et slimspor, lignede et indviklet monogram. Min ledsager var dog ikke længe om at tyde det, og hun

vred hænderne i fortvivelse og klagede:

»Åh, der ligger stakkels Oline fra Nordbjerg! At hun skulle ende sine dage på den måde ... åh, nej dog«.

Jeg blev helt klemmt om hjertet over denne jammer, og spurgte med grødet stemme: »Jamen hvorfor dog blev denne Oline Nordbjerg en sort skovsnegl?«

»Fordi hun havde lovet Fanden tre sorte pølser til hans fødselsdag. Men i stedet for at lægge dem ud under enebærbusken i Ørkenen som aftalt, så åd hun dem selv!«

Den stakkels kone brast i gråd - og jeg blev ganske forlegen.

Da hun havde tørret øjnene og pudset næsen, pegede hun på et skilt, der hang over vejen. »Her er det!« sagde hun stille.

Jeg stirrede på skiltet, der tilsyneladende brugte græske bogstaver.

»Står der ikke 'ORK '? spurgte jeg desorienteret.

»Prøv at læse det fra den anden side«, sagde hun træt; »så får du forklaringen!«

Jeg blev flov og rakte hende hånden. »Tak for følgeskabet«. Imidlertid smøg hun sig forbi mig - åbnede krodøren - og sagde:

»Denne vej!«

Da vi begge stod i den tilrøgede krostue - hvor der forøvrigt ikke var en mors sjæl - rakte hun mig hånden og sagde: »Velkommen til kroen. Du har fornøjelsen at hilse på kromutter!«

Jeg trykkede hendes hånd hjerteligt og sagde: »Goddag fru Spasmager!«

Hun tog en nøgle fra væggen og rakte mig den

med et smil. »Da du nu er sådan en skør sjæl, må du hellere få værelse nummer tretten! Du skal bare op ad trappen der - og lige frem ad gangen. Men kom ned igen om en halv time, for så har jeg lavet noget mad til dig - du må da være skrupsulten?«

Dette kunne jeg kun bekræfte. Jeg gik op på værelse nummer tretten og smed mig på sengen. Indtrykkene fra morgens og formiddagens hændelser kørte rundt i hovedet som en løbsk karrusel. Kun et øjeblik lod jeg øjnene synke i, for at få lidt ro over tankerne - men da jeg var ved at slumre hen, rejste jeg mig resolut og tog en hurtig afvaskning. Herligt med lidt koldt vand i ansigtet og en kam gennem håret! Næsten som et nyt menneske indfandt jeg mig i krostuen til aftalt tid.

Kromutter serverede en dampende varm hakkebøf med løg - og det var naturligvis lige sagen. »Men du får ingen rødbeder til«, sagde hun og så vist på mig; »og det er, fordi du har spist fem skovsnegle!«

Angerfuldt måtte jeg nu gå til bekendelse og tilstå, at det med de fem snegle var lutter opspind og forbandet digt.

»Du lyver altså også?« sagde kromutter opbragt; »så får du ingen ævlegrød bagefter!« Men da hun så, at jeg angrede oprigtigt, løb hendes gode hjerte af med hende - og jeg fik alligevel æblegrøden til dessert.

Da der tilsyneladende ikke var andre gæster på kroen end mig, spurgte jeg kromutter, om jeg ikke måtte byde på en genstand. Til min glæde sagde hun jatak - og hun gik straks igang med at mixe en 'Blodig Marie' til sig selv. Selv ville jeg kun have en øl.

»Nå«, sagde kromutter, da vi havde skålet; »- og hvad er så dit ærinde her på øen? Eftersom du har taget herop sidst i oktober måned kan det jo ikke være for at soppe i strandkanten, vel?«

»Nej, der er rigtigt!« sagde jeg og smilede genert; »men mit ærinde her på Anholt er, at jeg så gerne vil finde ... æh ... 'De Vises Sten'!«

»De Vises Sten!« gentog hun forbløffet; »og hvor, om jeg må spørge, havde du så tænkt dig at søge efter den? Jeg er født her på øen, men jeg har dog aldrig hørt om en sådan sten før ...«

Jeg prikkede med fingeren på dugen og svarede: »Ude i Ørkenen ligger der en høj, som I kalder for 'Dværgekrukken', ikke sandt? Denne høj har gennem århundreder været beboet af 'Dværgene' - Anholts urbefolkning - og disse dværge er uhyre velhavende. De har kister og krukker fulde af ametyster og gamle guldmønter, som de tager frem fra højen i månelysen nætter, så månestrålerne rigtig kan glitre i dem - men deres fornemste eje er dog 'De Vises Sten'. Har jeg ret?«

Kromutter svarede ikke straks. Hendes øjne blev fjerne, som var hun andetsteds henne i verden, men tilsidst sagde hun med en stemme, der virkede underlig træt: »Jeg skal forsøge at skaffe dig denne sten - for jeg tror, du trænger meget til den!«

»Åh, tusind tak!« sagde jeg svært oplivet; »men må jeg så til gengæld byde på en genstand mere?«

Jeg slog generøst ud med hånden, som var jeg en anden Rockefeller »tag, hvad du vil ha'!«

Tilsyneladende overhørte kromutter mit tilbud, for hun sagde forskrækket: »Hov, hvad var det?«

»Hvad var hvad? - spurgte jeg desorienteret.
»Din hånd!« sagde hun og stirrede på den.
»Hvad er der med min hånd?« spurgte jeg fjoget.
»Ja, hvad er der med din hånd, det er spørgsmålet«.

Kromutter tog min venstre hånd, åbnede den forsigtigt, og kiggede mig i håndfladen. Hun studerede intenst og længe foldelinierne, der løb på kryds og tværs i håndfladen, og jeg lagde mærke til, at hendes ansigt under studiet formørkedes.

Kromutter gned med sin finger misbilligende hen over et par gule pletter jeg havde i midten af håndfladen.

»Hm!« sagde hun: »ryger du meget?«
»Nej, da! Jeg ryger slet ikke!« svarede jeg muntert;
»tobak har aldrig smagt mig!«
»Nå, så kan det altså ikke være nikotin - men så er det nok mongolisme!«

»Mongol ... hvad?« spurgte jeg overrasket.
Kromutter så alvorligt på mig: »Er der galoperende sindssyge i din familie?«

Jeg blev tvivlrådig og bed mig i læben.
»Galoperende og galoperende ...« svarede jeg tøvende; »måske lidt rablende - men ikke ligefrem galoperende ...«

»Nå, det var da godt!« sagde hun lettet; »der er altså ingen ildspåsættere i familien? Ej heller nogen, der lider af ufrivillig vandladning om natten?«

»Bestemt ikke!« sagde jeg med eftertryk; »for så havde jeg da vist det!«

»Ja, naturligvis!« sagde kromutter og nikkede;
»nå, men så er det sikkert ikke så galt fat med dig

alligevel - selv om din 'Hovedlinie' sik-sakker planløst henover håndfladen og 'Kærlighedslinien' tyder jo på lidt nedarvet nekrofil!

Jeg sank en klump og spurgte med tonløs stemme: »Er der da slet ingen positive linier i min håndflade?»

Kromutter greb atter fat i min hånd og kiggede anspændt i den. Endelig sagde hun med en stemme, der ligesom ledte efter ordene:

»Positive linier. Hm! Din 'Livslinie' ser ud til at kolliderer med 'Måne bjerget' - dette betyder, at du snart vil få en voldsom død - ved drukning, måske. Hvem ved? Men vær ikke ked af det; efter sigende er det både smukt og smertefrit at drukne. Tro mig, når jeg siger, at de druknende hører Himmerigets klokker bimle og bamle for deres ører - det må da være en både smuk og positiv oplevelse, ikke sandt?»

Hun så op og jeg bemærkede, at hendes øjne var slørede og sørg modige.

»Karon henter dig!« sagde hun næppe hørligt.

Nu kendte jeg ikke Karon, så jeg troede hun nævnede navnet på øens eneste vognmand - og skyndte mig derfor at sige: »Nej, nej, jeg skal skam ikke køre - men hvis ikke du vil ha' en genstand til, så vil jeg gå mig en lille tur på times tid«.

Kromutter ville ikke nyde mere. Hun rejste sig og sagde træt: »Du kan komme tilbage, når du vil - jeg kan hurtigt lave noget mad til dig ... Det virkede forfriskende, at komme ud at trave i det karske vejr.

Himlen var fejret ren for skyer og solen glitrede i vandpytterne langs vejen. Vinden sang og bruste i træernes toppe og fik løvet til at hvirvle - det var kort

sagt en herlig efterårsdag ...

Jeg sparkede til de visne blade og mumlede for mig selv. »Hæ!« sagde jeg; »så kromutter tror altså, at jeg snart skal drukne. Mig! En Ærkekøbenhavnner! Nej ... alle andre kan drukne; fiskere og søfolk - men ikke mig!«

Jeg gik og hidsede mig op - og da jeg kom til en stor vandpyt, hoppede jeg resolut ud i den. Vandet stod i kaskader ud over vejen - og jeg skreg af mine lungers fulde kraft: »det er så smukt at drukne!«

Desværre kom der en fisker cyklende forbi i det samme, og han fik en ordentlig skvæt vand på sig.

Stående midt i vandpytten bukkede jeg for ham og råbte: Det er lige frem positivt at drukne, vidste du det?«

Det vidste fiskeren åbenbart ikke, for han trampe-
de i pedlerne for at komme hurtigt væk fra den gale mand.

Våd og tilsølet fortsatte jeg min travetur til Nordstranden. Tankerne kom og gik, men de kredsede dog især om kromutters spørgsmål, om der var konstateret sindssyge i min familie.

»Hm!« mumlede jeg; »selv er jeg selvfølgelig fuldstændig normal - tror jeg nok - men min fader, hvad med ham? Han havde jo en udsat post i Krigsministeriet i Vorbasse, hvor han sad i årevis og ventede på, at en eller anden skulle ringe på den knap på ministeriets port, hvor under der stod: »ITILFÆLDE AF KRIG: RING TRE GANGE«.

Ak, ja - da der ikke i hans lange tjeneste var en eneste, der trykkede på knappen, begik han til sidst selvmord, ved at hænge sig i sine seler.

Stakkels mand! Der kunne en rask, lille krig have sparet i hvert fald eet menneskeliv - nemlig hans!

Men tilbage til spørgsmålet: Var han sindssyg - eller kedede han sig bare? Jeg tror, det sidste var tilfældet.

I vejsiden groede der en klynge Blækhatte - en slags hvidgrå svampe - og inden jeg fik tænkt mig om, havde min fod sparket de sagesløse svampe i stumper og stykker. Som tak for min dåd blev jeg oversprøjtet med svampenes ildelugtende, sorte 'blæk' - men som kontrastfarve til pladderet på mine bukser, var virkningen imidlertid god.

Jeg var nået frem til stedet, hvor vejen drejer af mod havnen, men jeg foretrak at gå lige frem mod stranden.

Straks jeg havde forladt asfalten, var jeg inde mellem de grå klitter, hvor de fjerne mågeskrig ligesom understregede ensomheden.

En stor flok råger og krager littede fra et hul mellem klitterne, og da jeg ville undersøge hvad der foregik, opdagede jeg til min skuffelse, at det bare var Anholts losseplads, jeg havde fundet. Imidlertid, nu jeg var her, kunne jeg lige så godt kigge lidt på ragelset.

Stor var min forundring, da jeg pludselig fandt en gammel, udtjent støbejernsgryde, som jeg kendte så godt fra min barndom. Jeg tog straks gryden på hovedet - og mindedes ...

Det var i krigens begyndelse ... Landet var blevet besat af tyskerne.

Jeg var bare ni år gammel ... Vi boede i et haveforeningshus af træ, med tagpap øverst ... Når der

blev luftalarm om natten, blev min moder panikslagen og jog mig op af min varme seng ... Hun gav mig en støbejernsgryde på hovedet, for at jeg ikke skulle blive ramt af granat splinterne fra tyskernes antiluftskyts ... Vi - min moder og jeg - skulle løbe langt, for at komme i et rigtigt beskyttelsesrum - og det var ikke helt uden fare, at være under åben himmel, når tyskerne skød mod de overflyvende maskiner ... Min moders angst smittede mig undertiden - men jeg var temmelig flov over at skulle løbe rundt med gryden på hovedet ... Jeg følte, at jeg virkede latterlig med det tunge monstrum nede om ørerne ...

Jeg vågnede op til nutiden og opdagede, at jeg stadig befandt mig på lossepladsen, hvor jeg sad mellem noget skrammel og forsøgte at hive gryden af hovedet. Men den sad fast! Sandsynligvis var mit hoved vokset siden dengang, og det gjorde jo ikke sagen bedre. Der var ved at gå panik i mig, men jeg sagde til mig selv: »Tag det roligt, gamle dreng!« - og så prøvede jeg at leve op til det. Jeg rejste mig med besvær - og når jeg lagde hovedet helt tilbage, kunne jeg - ved at skele langs næseroden - lige skimte de nærmeste omgivelser. Dinglede som en fuld mand vaklede jeg over klitterne og ud til landevejen, for at komme hurtigt tilbage til kroen. Undervejs oparbejdede jeg en tyrkertro på, at kromutter vidste besked, ikke alene med gryder over ilden, men også med gryder ovenpå folks hoveder ...

Da jeg havde gået en stund i vejkanthen, hørte jeg pludselig den velkendte knirken af en rusten cykelkæde - og da jeg lagde hovedet helt tilbage, kunne jeg skimte en fisker i blå overall, der var ifærd med at stå

af cyklen. Nu kommer der hjælp! tænkte jeg oplivet og råbte, nærmest for at animere redningsmanden: »Mit kranie er vokset! eller osse er gryden krympet! Kan du klare den?« Desværre virkede denne besked ikke helt efter hensigten. Fiskerens ansigt antog et udtryk, som havde han set et grydeklart spøgelse for sine øjne - og han var ikke sen til at vende cyklen og jolle den anden vej ...

»Hm!« mumlede jeg; »virker jeg så skrækindjagende på folk? det må være pladderet på mine bukser, der forskrækker dem sådan!«

Jeg dinglede videre med min tunge jernhat knugget ned om ørerne, og jeg gik og tænkte på, hvor forfærdeligt det måtte have været for Greven af Monte Cristo, der i sit fangenskab blev påtvunget en tætsluttet jernmaske ...

Ja, han var en god og ædel mand, denne greve - og i hans årer rullede det blå blod ... Men kunne det tænkes, at jeg skulle rende rundt i al tid og evighed med denne jerntingest på hovedet? Tanken forfærdede mig - og jeg blev både kold og varm af skræk.

Imidlertid blev jeg revet ud af mine triste tanker, ved at høre hidsige stemmer og løbende trin omkring mig. Jeg måtte lægge hovedet helt tilbage, for at se ud under grydekanten - og jeg opfattede da, at et par folk med høtyve i hænderne havde omringet mig. En tredie - det var fiskeren i den blå overall - hævdede en tung mukkert over mit hoved, parat til et tilintetgørende slag ...

»Slå mig ikke!« råbte jeg panikslagen; »thi jeg er Greven af Monte Træsko!« Men min hurtigt opfundne nødløgn hjalp mig ikke spor.

Med en hul, syngende lyd fik jeg en på gryden - og nok en - og med en gnitren for øjnene sank jeg om i rabatten ...

Da jeg vågnede op igen, lå jeg udstrakt på en bordplade i krostuen. Jeg var temmelig forstumlet og huskede ikke ligestraks, hvad der var gået forud. »Hvor er jeg?« spurgte jeg med svag stemme; »er jeg i Himmerig - eller er jeg på møddingen?«

Kromutters syrlige ansigt viste sig for mig og sagde: »Ingen af delene! Men du kan takke disse gutter for, at du blev befriet for den jerntingest du rendte rundt med på hovedet. Kan du forresten sige mig, hvorfra den stammer? den kommer i hvert fald ikke fra mit køkken!«

Jeg lukkede øjnene et øjeblik og tænkte mig om.

»Jeg tror,« sagde jeg endelig, »at den faldt ned fra himlen! Det var skæbnen, der magede det sådan!«

»Vås!« sagde kromutter.

Fiskeren i den blå overall stak sit rødmossede ansigt hen til mit, og sagde: »Greven må undskylde, hvis jeg slog for hårdt ... men gryden skulle jo revne ...«

Jeg smilede mat og sagde: »Alt forladt! Den, som skal drukne, skal ej omkomme ved mukkerten!«

»Er du greve?« spurgte kromutter forbløffet.

Jeg rejste mig overende og sagde: »Hvis jeg havde opgivet ånden her, så ville jeg ud i al fremtid 'gå igen' her på kroen, med en jerngryde på hovedet. Når I så hørte mine tunge skridt henover loftet ved midnatstide, kunne I sige til hinanden: »Nu kommer greven!«

»Meget morsomt!« sagde kromutter syrligt og så

strengt på mig.

»Må jeg byde mine redningsmænd på en genstand?« spurgte jeg; »hvad vil I ha, gutter?«

Det viste sig, at gutterne var svært tørstige; den ene 'genstand' blev til mange 'genstande' - og vi blev de bedste venner af verden ... Herlige mennesker, disse anholtere.

Timerne gik på lystig vis, men da mørket var faldet på og gulvet begyndte at gynge så sært under mig, betalte jeg min regning og sagde tak for i dag. Jeg kom med besvær i frakken og listede ud i mørket, for at få kølet panden af mod vestenvinden.

Tankerne snurrede rundt i hovedet, og nogle blev helt borte i blæsten, der hvislede i fyrretræernes toppe langs vejen. Jeg skridtede godt ud, for få spiritussen hurtigt ud af kroppen.

Månen stod højt på himlen, og den kiggede ned på mig med sit gåde fulde, skinnende ansigt ...

»Anholts måne!« mumlede jeg andægtigt; »nu sender du dit blege, uvirkelige lys ned over levende og døde her på øen. Hvad ser dine stråler ikke? Og hvem ser ikke op på dig?«

Jeg kom i tanke om 'Dværgene' - Anholts urbefolkning - som holdt til i Ørkenen. Nu havde de vel travlt med at tage alle guldtingene og ædelstenene frem fra højene, for at månestrålerne rigtigt kunne glitre i dem ...

Jeg gik og fantaserede om disse skattes størrelse. »Nogen siger, at der i en bestemt høj findes et helt vognlæs ædelstene, lige fra ametyster til smaragder - og jeg gad nok se denne rigdom!« mumlede jeg og undersøgte, om mine lommer var dybe nok - for sæt

nu, at jeg fik fat i en hel nævefuld af disse kostelige stene ...

Mine fødder drejede automatisk af mod flyvepladsen og Ørkenen - og jeg fulgte viljeløst efter.

Vejens grus knitrede under skosålerne - men da jeg drejede ind mellem sandhøjene i randen af Ørkenen, kunne jeg bevæge mig frem næsten helt lydløst.

I måneskinnet vandrede jeg rundt på Ørkenens udstrakte grusslette, hvor forblæste indlandsklitter, gamle strandvolde og enebærbevoksninger afløste hverandre i monoton rækkefølge. Det sølverne månelys fik landskabet til at virke gudsforladt og spørgelsesagtigt og gang på gang troede jeg, at de sære enebærbuske var forvredne mennesker, der af en eller anden grund havde forvildet sig ud i ødemarken.

»Ha!« sagde jeg til dem med høj tynd stemme; »mig narrer I nu ikke så let; selv om I stikker som bare pokker, så er I dog kun buske, der er groet fast til jorden - stol I bare på det!«

Denne salut til de sagesløse vækster stivede mig gevaldigt af - for inderst inde var jeg hunderød.

Faktisk var jeg ved at fortryde, at jeg havde indladt mig på denne nattevandring i ingenmandsland. »Der er jo ingen normale mennesker, der gør sådan noget frivilligt!« sukkede jeg og stred mig videre gennem det løse sand. Jeg koncentrerede mig om at træde på de steder, hvor revlingen spredte sine søgende fingre ud over sandet - så gled man da ikke tilbage når man tog et skridt fremad.

Pludselig gav det et ryk i mig, ved at nogen rømmede sig til højre for mig. Jeg standsede brat op og kastede et ængsteligt blik på den rad af enebærbuske, der stod mørke og tavse ti meter fra mig. »Ganske almindelige, stikkelystne enebærbuske!« sagde jeg beroligende til mig selv; »de står bare der på deres rod og ...

Fortsættelsen frøs fast i halsen på mig, for den ene af buskene - der grangivelig lignede en mand med sit hoved under armen - trådte et par skridt nærmere. Et par små, tøvende skridt.

Jeg tog mig op til halsen, for angsten for det ukendte 'væsen' truede med at kvæle mig. Endelig fik jeg - med en stemme, jeg ikke selv kendte - fremkvækket: »hvem er du?«

Busken, der illuderede den hovedløse mand, tøvede et øjeblik, men sagde så spagt: »Jeg hedder Ole Kollerød!«

Min hjerne arbejdede panikagtigt. Ole Kollerød! Det var da ham, der blev halshugget for over hundred år siden! Ved Gud i Himlen, det var jo et genfærd jeg stod overfor!

»Hvad vil du mig?« spurgte jeg hæst.

Ole Kollerød rømmede sig hult og sagde med en stemme, der lød temmelig forknyt: »Jeg har nu vandret rundt i dette sandøde i 141 år - og jeg er grundigt træt af det. Kan du ikke gå til kirken endnu i nat og bede om min udfrielse af dette helvede på jorden?«

Ordene rørte mig dybt, men min mistænksomhed fik dog overtaget: »Hvordan kan jeg vide, at du ikke bare er en enebærbusk, der - æh - prøver på at bilde mig noget ind?«

Ole Kollerød vovede sig et par skridt nærmere. »Hvis jeg nu«, begyndte han tøvende, »gav dig lov til at holde mit hoved et øjeblik - ville det så overbevise dig?«

Tanken var jo vanvittig, men jeg nikkede åndsfraværende - og et øjeblik efter stod jeg med et slimet, afhugget hoved i hænderne. I månestrålerne kunne jeg se, at de brystne øjne stirrede op på mig - og nu bevægede munden sig i det gustne ansigt: »Jeg er Ole Kollerød!« sagde det med en stemme, der var gråden nær. »Jeg er Ole Kollerød!«

Væmmelse og afsky og dyb medlidenhed kæmpede om førstepladsen i mit indre, men da noget gled ned mellem mine fingre som jeg troede var levret blod, mistede jeg fatningen og kylede hovedet tilbage til ejermanden. Hovedet røg tværs igennem Ole Kollerøds skikkelse og havnede med et hult bump i sandet.

»Jeg tror ikke på genfærd og spøgelser!« skreg jeg og flygtede fra det uhyggelige gespenst.

Efter et vildt løb gennem Ørkenen, faldt jeg til sidst om i sandet, hvor jeg lå og hev efter vejret.

»Mine hænder stinker!« jamrede jeg og tørrede dem atter og atter af mod sandet og marehalmen.

Hvorlænge jeg var væk i jammer og afmagt, ved jeg ikke - måske drejede det sig om timer - men til sidst kom jeg dog på benene igen og stavrede, nærmest som en fuld mand, ind mod den sovende Anholt By. Natten var fremskreden - men der var langt til det første hanegal.

Da jeg nåede frem til de første huse i byen, standsede jeg op for at sunde mig lidt. Stilheden omkring mig var så gennemtrængende, at den ligefrem kime-
de for ørene ... Dog, fra et åbenstående vindue lød der en umiskendelig snorken, og - glad for denne levende, menneskelige tilkendegivelse - gik jeg hen og kiggede ind ad det. En bedaget herre med nathuen trukket ned i panden, lå på sit leje og sov de uskyldiges søvn.

»Vågn op!« brølede jeg til den sovende, som med alle tegn på rædsel satte sig op i sengen med en spjættende bevægelse.

»Åh, Gud ske lov!« sagde jeg kærligt og viftede adspredt med kvasten på hans nat hue; »hvor er jeg glad for at se, at dit hoved er i fast forbindelse med din krop!«

Jeg forlod det skrækslagne menneske, som sikkert ikke forstod et muk af det hele. Smånynnende vandrede jeg gennem den sovende by, medens jeg rigtigt trampede i grusvejen. »Herligt, at man er levende - og ikke sådan en hovedløs rad, som ham derude. ...« Jeg gøs ved tanken.

Et øjeblik standsede jeg op - og så satte jeg kursen direkte mod kirken, der lå stille og bleg i måne-

lyset. »Natten går på hæld, Ole Kollerød - men jeg vil nu alligevel prøve at udfri dig af dine trængsler!« mumlede jeg og lindede på kirkedøren. I det samme smuttede en lille, sort puddelhund ud af døren og forsvandt mellem gravstenene, uden at give et bjæf fra sig. »Stakkels vovse!« mumlede jeg deltagende; »har man glemt dig i kirken?«

I kirkens forrum var der bælgmørkt, men da jeg havde famlet mig frem til kirkesalen, tittede månen ind ad de høje vinduer og kastede et lighvidt skær over stoleraderne. I krogene rådede der dog et uldent mørke, der syntes ladet med dunster af århundredgammelt kirkestøv, formuldede gravmandsben, henvisnede blomster, mørnede bønner og glemte ord.

Jeg trådte varsomt et par skridt frem ad kirkegulvet, ubeslutsom og lidt bange. Kirken var jo øde og tom - hvem pokker skulle jeg egentlig henvende mig til?

Alteret henlå i tæt mørke, kun kunne jeg lige ane balustrene bag knæfaldet. Jeg vidste, at der hang to malmklokker - een på hver side af alterbilledet - og jeg anstrengte øjenene for at få øje på dem. Imidlertid gled der en sky for månen, og kirkerummet blev straks helt sort.

»Fandens til mørke!« udbrød jeg arrigt og greb fat i en kirkestol, for dog at have et fast punkt at holde mig til.

Imidlertid burde jeg vist have varet min mund, for oppe fra alteret lød der en dyb rømmen og en indigneret oldingestemme sagde: »Jeg hørte vist forkert, min gode mand? Husk på, at det er i mit hus, du op-

holder dig!«

Overraskelsen og flovheden over at blive taget på fersk gerning i ugudelig tale, fik mig til at bukke undskyldende ud i mørket i retning af den usynlige stemme. »Det må pastoren altså meget undskylde!« brægede jeg angerfuldt; »jeg skal nok lægge en god slant i kirkebøssen - når jeg altså kan se den!«

»Visse vasse!« sagde stemmen, der lød, som kom den oppe fra det flade kirkeloft ; »visse vasse !«

»Jamen, hvad skal jeg så gøre?« klynkede jeg.

»Ingenting, min gode mand!« sagde den trætte oldingestemme - nu lige over mit hoved; »såmænd ingenting! Blot skal du vide, at det ikke er pastoren du taler til, men Vorherre! Jeg er din Gud og Skaber - og jeg er her kun på et flygtigt visitatsbesøg ...«

»Vær hilset Deres Højærværdighed!« sagde jeg med brudt stemme - og så kastede jeg mig ned og dunkede hovedet adskillige gange i kirke gulvets rå planker.

»Åh, hold dog op med disse tomme falbelader!« sagde Gudfaderen træt; »lad os tale sammen - som mand til mand! Altså - lad mig høre: Tilhører du de Skællede, de Vortede eller de Slimede?«

»Hvad mener Deres Nåde?« spurgte jeg forfærdet.

»Nå, nej!« sagde Vorherre træt; »det er Den Himelske Inddeling af Mennesket - men glem det spørgsmål!«

»Jeg er bare Københavner«, sagde jeg spagt.

»Kø-ben-havn-er!« sagde Den Almægtige langsomt - og i den måde Han udtalte det på, lå der en knusende dom.

»Ja, altså - født på Amager!« stammede jeg.

»Født - på - Amager. Aha!« sagde Vorherre med langsom, nasal stemme; »- og du mener, at det gør sagen bedre?«

»Jeg er vel ikke blevet en sag?« sagde jeg fornærmet; »næh, den egentlige sag er Ole Kollerød ude i Ørkenen - og ham vil jeg gerne ...«

»Ole Kollerød!« sagde Vorherre forundret; »er det ham den hovedløse, du taler om?«

»Lige netop!« svarede jeg; »og jeg har stået med hans hoved i hænderne - og vi har talt sammen!«

Til min overraskelse hørte jeg, at Vorherre kluklo henne under loftet til venstre for alterbilledet.

Da latteranfaldet var overstået, fortsatte samtalen.

»Altså - du har talt med Ole Kollerød, forstod jeg?« hikstede Vor herre.

»Ja«, svarede jeg surt; »jeg vil gerne ha', at han bliver udfriet! Den skæbne fortjener han da ikke?!«

»Måske - måske ikke!« sagde Vorherre filosofisk; »men faktisk sorterer Ole Kollerød ikke under mig. Henvendelse kan ske til min kære uven og modpol Djævelen himself! Forresten løb du vist på ham, da du tren ind ad døren - mødte du da ikke en sort pud-del? Det var ham! Han har det med at forklæde sig i alle mulige skikkelser ...«

»Tak for audiensen, Deres Højærværdighed!« sagde jeg, bukkede og bevægede mig baglæns mod udgangen; »må jeg byde Dem en god nat!«

»Tak i lige måde!« sagde Vorherre og gabede; »men du kommer vel til gudstjenesten på søndag?«

»Desværre«, sagde jeg beklagende; »jeg skulle gerne være tilbage i København på søndag ...«

»Hmh! Nå, godt!« sagde Vorherre gnavent; »så godnat!«

Da jeg atter stod udenfor kirken, var det så småt ved at dages. Jeg indåndede begærligt den friske morgenluft og begav mig på vej. Egentlig burde jeg gå tilbage til mit logi på kroen for at få mig en tiltrængt skraber, men da jeg drejede om hjørnet ved Kammerherregården, mødte jeg ham jeg søgte.

Han - djævelen himself formummet som en sort puddel - stod med næsen helt nede i nogle hundeefterladenskaber, og udtrykket i puddel djævelens ansigt var helt henført.

Jeg stillede mig op i respektfuld afstand og ventede, til Mørkets Majestæt havde tid til en audiens.

»Hvordan tiltaler man djævelen mon?« grundede jeg - men endelig tog jeg mod til mig og fremstammede: »Undskyld jeg forstyrrer, Deres Nedrighed! Sagen er den, at Ole Kollerød ude i Ørkenen ...«

Puddeldjævelen hørte overhovedet ikke efter; nu stod den og slikkede det stinkende, brune sekret i sig.

Jeg trådte respektfuld et skridt tilbage og afventede, at morgenmåltidet fik en ende.

»Folk skal ha' lov til at spise i fred«, mumlede jeg for mig selv.

Men da puddeldjævelen slikkede sig om munden efter afsluttet breakfast, trådte jeg raskt frem igen og begyndte at fremføre mit vig tige ærinde.

Imidlertid, jeg bar mig vist lidt klodset ad, for Hans Nedrighed drejede hovedet mod mig og udsendte en ildevarslende knurren. Ja, ikke nok med det - Han viste mig alle sine 38 blændende hvide

tænder i en frygtindgydende grimasse, der fik mig til at rykke tre skridt baglæns.

»Undskyld! Undskyld!« stammede jeg, »men måske behager det Mørkets Fyrste, at møde mig kl. 12 i nat på Ostebakken i Ørkenen - det drejer sig om noget meget vigtigt?«

Puddeldjævelen rystede krøllerne grundigt, hvilket jeg opfattede som et bekræftende svar.

»Tak, tak!« sagde jeg og bukkede; »jeg skal nok være der på pletten!«

Let om hjertet begav jeg mig nu på vej mod kroen, medens den sort krøllede satan benede den anden vej.

På vejen mødte jeg en morgenduelig kone, som kom cyklende på en gammel skærveknuser. Hun var tyk og trivelig og smilede fornøjet til mig.

»Gomårn!« råbte jeg; »du må nok hellere hoppe af cyklen og trække den forbi Kammerherregården - for der henne snuser han rundt!«

»Hvem?« spurgte hun forskrækket og sprang af cyklen.

»Det er den lede, sorte satan selv, der går og snuser ved plankeværket«, sagde jeg; »jeg har lige set ham«.

Den glade kone gav et hvin fra sig og hoppede på cyklen igen og fo'r den modsatte vej - og det i en sådan fart, at gnisterne føg fra fælgene ... Glad og fornøjet fortsatte jeg mod kroen i det hvide morgenlys; fuglene bød den nye dag velkommen med en livlig kvidren og alt syntes at være lutter fryd og gammen.

»Nu skal jeg fortælle kromutter, hvem jeg skal møde i nat - så vil hun gøre store øjne«, tænkte jeg

og sparkede til en hestepære, der lå midt på vejen. Men ved denne spontane handling opdagede jeg, at hestepæren var ganske frisk. »Ejendommeligt«, tænkte jeg; »jeg har endnu ikke set en hest på denne ø!« Ved på ægte spejdermaner at måle temperaturen på hestegødningen ved at stikke en finger ned i den, konstaterede jeg, at 'pæren' var tabt indenfor det sidste kvarter. »Meget interessant!« tænkte jeg oplivet: »men hvem pokker siger, at efterladenskaberne stammer fra en hest? Måske er det en kentaur, der er klapret forbi!«

Verden var fuld af problemer - og var der ingen lige ved hånden, skulle jeg sandelig hurtigt lave dem.

Et stykke længere fremme ad landevejen lå der en stor vandpyt, og her fik jeg syn for, hvad det var for et kreatur, der havde passeret kort forinden. I det fugtige slam i pytten var der afsat et tydeligt mærke efter en umanerlig stor hov - og en halv meter længere fremme et aftryk af en menneskelignende venstrefod, med en udpræget bred storetå.

»Aha!« udbrød jeg overrasket; »her er da ingen tvivl. Det er jo »Den Onde« selv, der er gået ad landevejen nordud. Pudsigt nok forresten, for jeg har da lige talt med ham, da han agerede 'sort puddel' - og da rendte han sønderud ...«

I dybe tanker fortsatte jeg mod kroen. Her var et problem, som var en Sherlock Holmes værdigt.

Jeg grundede så dybt over tingene, at jeg nær havde glemt at dreje af ved kroskiltet. Men kromutter råbte mig an; hun var tidligt oppe og gik og rev visneblade sammen. »Gomårn!« råbte hun; »jeg troede da, - du lå og sov i din seng. Tør man spørge, hvor

du har været?»

»Jo!« sagde jeg hemmelighedsfuldt og sænkede stemmen til en hvisken: »Jeg skal nok fortælle dig det, men jeg må være helt sikker på, at ingen lytter!« Jeg kiggede mig nervøst omkring, men bortset fra en høne, der gik og skrabede under buskene, var der ingen andre end os at øjne. Jeg sendte hønen et skeptisk blik og hviskede til kromutter: »Kan man nu stole på den høne der?«

Kromutter sendte mig et sigende blik og sagde ud af mundvigen:

»Hun er tro som guld - og så lægger hun fire æg om dagen!«

»Godt!« sagde jeg beroliget; »- nu skal du bare høre!« Og så fortalte jeg kromutter om alt det, jeg havde oplevet.

Da jeg var færdig, satte hun riven fra sig og sendte mig et uudgrundeligt blik. Hendes mørke, forskende øjne gjorde mig urolig og jeg skyndte mig at spørge hende: »Lyder det helt vanvittigt? Synes du, at jeg er moden til spændetrøjen? Eller du sværger måske til de mere gammeldags dårekister?«

Der bredte sig et stort smil over kromutters furede ansigt. Hun kluk lo og sagde: »Først og fremmest tror jeg du trænger til en kop stærk kaffe. Og så trænger du vist til at sove!«

Jeg fulgte slukøret efter hende ind i krostuen - men da hun kom med kaffen, sagde hun: »Der sker nu mere her på Anholt, end du gør dig nogen forestilling om!«

Da jeg havde drukket kaffen, listede jeg op på værelset. Men før jeg lagde mig, huskede jeg at kigge

under sengen.

Nogle lodne, grå 'nogen', på størrelse med knyttede barnehoveder, trillede tyst rundt under sengen - tilsyneladende forskrækkede over min pludselige tilsynekomst.

»Frygt ej, venner!« sagde jeg til dem; »Nullermænd og skræddere betragter jeg som et hyggeligt folkefærd! Men nu må I ha' godnat«.

Der gik ikke mange sekunder efter jeg havde lagt mig, før jeg sov sødeligt. Ganske vist kom der under søvnen en sort puddel med gloende øjne, der kiggede på mig - men ellers lod den mig i fred.

Jeg vågnede først op langt hen på formiddagen, tung i hovedet af den lange søvn. Aldeles ødelagt vaklede jeg ned i krostuen, hvor jeg, trods det sene tidspunkt, bestilte morgenkaffe.

Jeg fortalte kromutter om min drøm om puddelen med de gloende øjne, men hun smilede blot overbærende og sagde: »Når nu du har drukket kaffen, vil jeg foreslå, at du går dig en lang, rask tur langs Sønderstrand - helt ud til sælerne på Totten.

Kromutter havde selvfølgelig ret; det eneste jeg trængte til, var frisk luft i lungerne. »God ide!« sagde jeg opmuntret; »vi ses senere«.

Der hvilede en gråblå, tung himmel over Anholt. Luften var skarp og mættet med saltvandsduften fra det nære hav. De gule efterårsblade hvirvlede henad vejen, der førte til Sønderstrand. For at skyde genvej, drejede jeg ned ad grusvejen, der går til flyvepladsen. Det grove grus knasede og knitrede under mine skosåler, hvilket havde til følge, at en mager, forpjusket hare fo'r over vejen og forsvandt mellem

sandhøjene på Ørkensiden.

»Stakkels kræ!« sagde jeg til mig selv; »sikke dog en tilværelse at have. Men hvilken tilværelse har den mon haft i et tidligere liv?«

Når man går helt alene i et øde, forblæst landskab, kan man let for tabe sig i ørkesløse grublerier - og det var lige netop, hvad jeg gjorde.

Jeg gik og lavede det ene hjernesvind efter det andet på, hvad denne hare mon havde været i tidligere tilværelser.

»Jeg tror, den har været præst på Endelave!« tænkte jeg oplivet; »var det ikke en gullighvid, flosset præstekrave, den havde om hal sen?«

Dette spørgsmål kunne jeg godt tænke mig at få besvaret hos Vor herre-under-Loftet i kirken, for Han måtte da vide besked ...

Jeg standsede op, ramt af en pludselig indskydelse - og vandrede til bage til stedet, hvor jeg mente, at haren sprang op.

Efter en del søgen, fandt jeg endelig en lille, grydeformet fordybning i sandet under et enebærris - og her havde den ligget og varmet på to store kulsorte æg. Æggene, der endnu var varme efter rugningen, var på størrelse med gåseæg.

»Der kan man se!« grublede jeg; »en hare, der ruger gåseæg ud, har vist ikke rent mel i posen!«

Jeg stak hurtigt det ene æg i lommen og fortsatte min vandring ud til Sønderstrand. Her fulgte jeg klitrækken langs Pakhusbugten, hvor jeg gik i adspredte tanker og lyttede til havets evige nynnen. Bølgerne kastede sig med blid monotoni mod kysten, hvor de knustes og opløstes i hvidt skum. Jeg vovede mig

helt ud i havstokken, hvorfra jeg sprang tilbage, når de svære vandmasser kom rullende. Egentlig var det vel en barnlig fornøjelse - men bliver man nogensinde for voksen overfor det storladne hav?

Den blygrå himmel samt de jamrende Svartbag-måger med de sorte vinger, understregede stedets øde og gudsforladthed.

»Ja, forladt af Gud og mennesker«, tænkte jeg tungsindigt; »kun Djævelen kan holde stedet ud - forstå Ham, hvem som kan«.

En mindre måge cirklede henover hovedet på mig, og dens skrig lød knap så uhyggelige som Svartbagens. Den nærmest kurrede sit: »Hoo-bolt, Hoo-bolt ...«

Jeg kiggede op og måtte smile. »Nåh, så du hedder Hobolt? Det forekommer mig, at der engang var en forfatter, der skrev en bog om Anholt - og han hed Hobolt. Er du i familie med ham, lille måge, eller du er måske ...

»Hoo-bolt, Hoo-bolt«, skreg mågen og forsvandt ud over det sortladne hav.

»Gud ved, hvad jeg skal ende som?« tænkte jeg trist; »- måske som en Skolopender i Ørkenen - eller et Tusindben?«

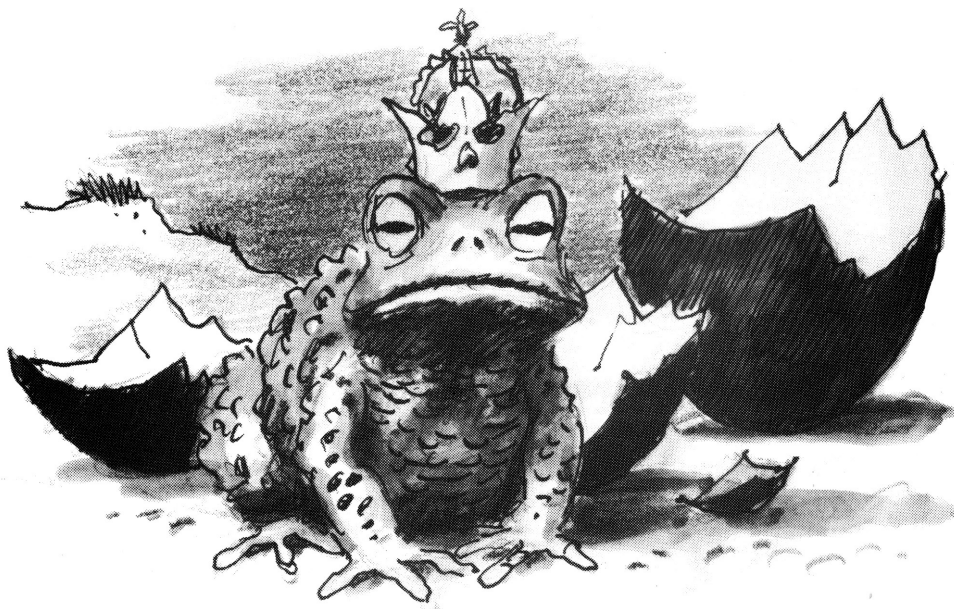
Jeg blev vækket i mine tungsindige grublerier af en kraftig banken indeni ægget, jeg havde i lommen. Lige straks blev jeg så forskrækket, at jeg ville kyle det bort, men nysgerrigheden overvandt dog min frygt.

Jeg skyndte mig at lægge ægget i en klitgryde - og så gik jeg selv i stilling bag en tue, for at holde øje med det.

Bankelydene fra ægget fortsatte, ja, endog med forøget styrke. Det lød, som var det en lille hammer, der blev brugt. Spændende var det - og mere spændende blev det, da æggeskallen brast og et sort tudsehoved kom tilsyne. Det mest forunderlige var imidlertid, at tudsen havde en lille gylden krone ovenpå sit slimede hoved.

Jeg stirrede målløs på dyret, der nu havde frigjort sig helt af æggeskallen. Minsandtten - der var en gylden kongekrone, den havde ovenpå alle vorterne.

Uden egentlig at ville det, blev jeg grebet af en umådelig trang efter at bemægtige mig denne kostelige krone, som glimtede og lokkede ... Jeg svælgede dybt og stønnede: »Guld ... åh, giv mig din guldkrone, ædle tudse! Jeg har altid ønsket mig sådan en - og hvad skal du selv bruge den til? Åh, giv mig den nu!«

Frygtsomt strak jeg hænderne frem mod tudsen, der nu var vokset kendeligt, siden den havde frigjort sig fra æggeskallen.

Den kiggede på mig med sine smukke, rustfarvede øjne, og jeg bemærkede, midt i min guldhunger, at den havde vandretliggende pupiller.

I et kluntet hop kom den mig imøde, men noget må den have misforstået, for pludselig smækkede den tungen ud mod mit ene øje. At øjet ikke fulgte med tilbage til tudsens mund, må betragtes som noget af et under - men jeg var i hvert fald færdig med at snakke med den dumme tudse.

I et vældigt baglæns rejehop kom jeg udenfor tudsens rækkevidde - og så skældte jeg den ellers huden fuld, hvilket den sikkert var ganske og aldeles ligeglad med. Vi vendte hinanden ryggen - bogstavelig talt - og jeg for min part søgte ned til stranden igen, skumlende og bandende. Medens jeg mekanisk vandrede videre i strandkanten, hvislede jeg mellem tænderne: »At man skal finde sig i at blive slikket i øjet af en skrubtudse. Det er simpelt hen for galt!«

Da jeg havde stampet mig et par kilometer længere frem gennem det våde sand, var det ligesom at bitterheden var blevet slidt op. Jeg begyndte at nynne lidt - og minsandten om ikke et solstrejf trængte igennem de kompakte skyer. »Livet er jo i grunden herligt!« konstaterede jeg - og så skrålede jeg i vil-den sky.

Men jeg holdt brat inde, for det forekom mig, at jeg hørte et smæld ude fra de frådende bølger - noget i retning af lyden fra en odder, der knalder den flade hale mod vandfladen, for at jage fiskene frem

fra skjulestederne. »Ganske besynderligt!« mumlede jeg og spejdede ud over havet; »her er jo ikke en levende sjæl!«

Det oprørte hav virkede ganske livløst omkring mig - og dog; en hvid arm stak op mellem bølgekammene et stykke ude, og et øjeblik efter lød der en yndig, kaldende stemme: »Hallo-o!«

Jeg stillede mig op og spejdede ud over de sorte bølger, og da jeg opdagede et sælhoved derude, vinkede jeg uhyret ind til mig.

Med elegante, glidende bevægelser kom »det« ind imod mig - og da væsenet brød gennem brændingen, kunne jeg jo nok se, at det var en fager, ung havfrøken jeg havde foran mig.

Med de mest yndefulde bevægelser vrikkede hun sin skællede under krop/hale op på det tørre - og så smilede hun til mig.

»Dejligt vejr i dag!« sagde hun og viste mig sine blændende hvide tænder. Hun trykkede vandet ud af sit skulderlange hår, som var det den naturligste ting i verden, og kurrede: »Kom dog hen og sæt dig ved siden af mig!«

Nu var jeg blevet mistænksom og tænkte, at dette var en soleklar hallucination, forvoldt af det barske og øde havlandskab.

»Jeg må jo altså befinde mig i en svækket tilstand, siden jeg ser sådan noget«, tænkte jeg bekymret - men jeg satte mig dog hen ved siden af dejligheden i sandet.

»Kys mig!« sagde hun og lavede trutmund; »du må gerne!«

Jeg lagde ansigtet i en smilende grimasse, men

tænkte i mit inderste, at dette her var den rene og skære dårskab. Ja, rent idioti! Først skulle jeg slikkes i øjet af en skrubbtudse - og nu skulle jeg minsandten kysse en tam sælhund! Jeg følte mig virkelig tiltrukket af drømmevæsenet, det må jeg indrømme, men kysse det, nej!

Jeg klappede sælhunden venskabeligt på kinden (jo, den føltes silkeblød) og sagde med en stemme, der lød helt beklagende: »Du er virkelig smuk af en Plettet Klapmyds at være - men kysse dig, det kan jeg altså ikke.«

De dårende dejlige øjne på den formodede sæl blev pludselig hårde og hadske - og så råbte den med en stemme, der var vild af vrede: »Nu skal jeg klapmisse dig en!« Og så gav den mig sådan en på sinkadusen, at det ligefrem gnistrede for øjnene.

»Værsgo', din torsk!« råbte sælhunden - og så gled den lydløst ud i havet og forsvandt mellem bølgekammene.

»Hæ!« sagde jeg og tog mig til kinden, der glødede efter lussingen; »nu lader jeg mig ikke bilde mere ind!«

Jeg traskede videre gennem det våde sand, men standsede dog op efter en stund og halede mit lille lommespejl frem. Jeg åbnede munden og rakte tungen ud så langt jeg nu formåede, og fikserede min belagte tunge længe og indgående. »Ah!« sagde jeg - for sådan sagde lægen jeg skulle sige, da jeg var barn og hvde ondt i halsen. Jeg kiggede mistænksomt på min røde drøbel, der hang der i halshullet og så ulækker ud. »Ah!«

»Goddag, goddag!« var der en høflig og kultiveret

stemme der sagde ved siden af mig - og da jeg så op, så jeg en tweed klædt gentleman, der smilende passerede mig i modsat retning. Herren svingede endog med sixpencen - men jeg for min part blev så befippet over dette uventede møde i havstokken, at jeg rent glemte at tage tungen ind i munden igen og i stedet udstødte et dyrisk »Ah-h!«.

Først da herren var langt fra mig, vågnede jeg op af min chocktil stand. »Hvad skal jeg nu gøre?« tænkte jeg rådvild; »skal jeg løbe efter ham og sige. »Goddag« på en pæn og kultiveret måde? Manden kunne jo let få det indtryk, at jeg er splittergal. Og det er jeg ikke!«

Jeg tog spejlet frem igen og kiggede mig denne-gang op i højre næse bor: »- eller er jeg??«

Jeg fortsatte min begivenhedsrige vandring ud mod Anholts østspids, der megt betegnende kaldes Totten. Undervejs gik jeg og surmulede over mit overraskende møde med den tweedklædte herre. Hvorfor pokker skulle han lige dukke op, når jeg stod og undersøgte min drøbel? Hvad lavede han i det hele taget herude i ødemarken, denne skollærer? Men han studerede måske sandormenes biologi i sin fritid?

Mit humør klarede imidlertid op, da jeg nåede frem til Indien.

Ja, det lyder helt vanvittigt, men det hedder altså den klitrække, der ligger nærmest Totten. Hvorfor klitterne har fået dette eksotiske navn heftet på sig, må stå hen i det uvisse. Men stedet skulle være særlig udsat for kolde vinde om vinteren ...

Da jeg nåede frem til den højeste klit, stod der

pludselig et skilt diskret plantet mellem strandstenene. Naturligvis måtte jeg hen og studere det nærmere - og der stod, tro det eller ej:

TRÆD VARSOMT!
TAL SAGTE!

»Nej, hvad er nu det?« udbrød jeg ærgerligt; »man skulle jo tro, her lå et hospital, siden de sætter sådan et åndssvagt skilt op«.

Jeg stirrede misbilligende op og ned af det, inden jeg fortsatte.

Efter den store klit dejede kystlinjen brat og et panorama viste sig for Øjnene af mig. Det jeg her så, fik pludselig skiltet til at virke ind lysende klart og instruktivt: Der lå en flok sæler og solede sig knap 100 meter fra mig.

Sælerne lå på nogle store sten lige i vandkanten, og de hyggede sig rigtigt ved at ligge og klø sig på maverne.

»Fantastisk!« mumlede jeg bevæget; »dette har jeg lige godt aldrig oplevet før«.

Men nu kom jægerinstinktet op i mig; jeg forestillede mig hvor spændende det ville være, hvis jeg kunne krybe helt frem til dem, og - ja, jeg kunne jo f. eks. klø dem lidt på maven, sådan i al venskabelighed?

Jeg kastede mig ned på alle fire og mavede mig langsomt ud mod kolonien.

Undervejs vippede jeg op og ned med forkroppen, som en rigtig sæl gør det, og jeg forsøgte at give nogle bjæffende lyde fra mig.

Det tog uendelig lang tid - og hvor var det dog besværligt. Men da jeg var ca. tyve meter fra dem, holdt de inde med at loppe sig og stirrede i stedet for på den underlige sæl, der kom jumpende frem mod dem.

Tre meter til på maven - og alle sælerne plumpe-
de i vandet og forsvandt. Og dog - een blev liggende, tilsyneladende ganske uberørt over min tilstedeværelse. Jeg mavede mig hurtigt nærmere til det smukke dyr - en gråsæl - og jeg lagde mig til sidste lige ved siden af den, pustende og stønnende oven på anstrengelsen.

Sælen sov uanfægtet videre - og det foruroligede mig lidt, for den var da vel ikke syg?

Nu var jeg lidt i vildrede med, hvordan man kommunikerer med en sovende gråsæl - men jeg prøvede mig frem, så godt jeg kunne. Jeg fandt et af dyrets små ørehuller og råbte - dog ikke for højt: »Hallo! Er der mon nogen hjemme?«

Ingen reaktion.

Derpå kildede jeg den lidt på knurhårene - men tro mig, ikke så me get som den åbnede øjnene ec øjeblik.

»Det var da besynderligt!« mumlede jeg. Men da jeg kiggede nær mere på sælens snudeparti, så jeg, at der mellem de tæt sammenknebne næsebor sad en lille firkantet plet, som på en underlig måde forekom mig temmelig bekendt ... Jeg bøjede mig helt ind over dyret og tydede de bittesmå bogstaver, der var prentet i firkanten:

MADE IN HONGKONG

»Hva' beha'r?« råbte jeg harmdirrende; »er du

lavet i Hongkong, din dumme sæl! Hvad bilder du dig ind? Nu har jeg maveet mig frem gennem vand og pladder i en halv time, for at hilse på dig - og så er du bare af plastic. Jeg var grædefærdig af skuffelse. Men det var der også andre der var; thi da jeg havde bevæget mig ind på det tørre igen, mødtes jeg af et par sure fjæs, der kiggede ud over klitten.

Mændene havde geværer hos sig - og den ene af dem råbte nok så ubehøvlet: »Ka' du så se å skrubbe af, din skøre køwenhavner - nu har du sgu' skræmt alle sælerne helt over til Sverige!«

Jeg listede slukøret af - for jeg havde jo båret mig ad som en torsk. Dog, ved nærmere eftertanke havde jeg sandsynligvis forhindret, at et par af sælerne fik bly i kroppen.

Da jeg nu var så tæt på øens østende, besluttede jeg mig til at runde fyret. Jeg havde aldrig før været så tæt på fyrtårnet, der havde indskrevet sig i Danmarkshistorien - omend på en sørgelig måde.

Forneden var fyret forsynet med solide kasematter, og det var herfra at englænderne, der havde besat Anholt fra 1809-1814, beskød danskerne, der ville befri øen, med det frygtelige resultat til følge, at adskillige af folkene blev dræbt under angrebet. Mange af dem ligger begravet herude i flyvesandet, og i stærk storm kan det hændes, at gravene bliver blotlagte og lader den tilfældige vandringsmand se de hvide benpiber, der stikker frem af sandet. Flyvesandsklitterne kaldes for Dødemandsbjergene af anholterne - og det er jo et uhyggeligt, velvalgt navn.

Selv mindes jeg kampen mellem englænderne og danskerne særdeles tydeligt - ja, ligefrem smerteligt,

idet jeg fik en knaldende lussing af historielæreren, da jeg som skolebarn ikke kunne huske årstallene på englændernes besættelse af Anholt. Så på en måde kan jeg vel sige, at jeg selv har været med, da der blev uddelt øretæver ...

Jeg lagde fyret bag mig og startede på hjemturen, som jeg syntes skulle gå gennem Ørkenen. Jeg fulgte den sandede sti forbi Fyrgården, som lå der så underlig ensomt mellem sandhøjene. Da fyret blev automatiseret i 1964, blev Fyrgården rømmet - og nu ligger huset altså der med sine tomme, sorte vinduesglugger, der gloer ud på sandødet.

Da jeg passerede den forladte bygning syntes jeg dog, at jeg blev iagttaget fra dens skumle indre. Det prikkede ligefrem ihovedbunden, da jeg gik forbi - og da jeg pludselig vendte mig om og stirrede stift på huset, opdagede jeg, at en brændende kerte hurtigt blev hævet og sænket i et af vinduerne. Huha! Det måtte da være et spøgelse, der var på færde ved højlys dag - men mig fik det nu ikke lokket indenfor dørene! Landskabet jeg bevægede mig igennem, bestod af høje indlandsklitter med marehalm på toppen. Men imellem disse sandbjerge fandtes der små dale og sletter, hvor revlingen bredte sig frodigt ud over det gulbrune sand. Hist og her fandtes der lange stenrevler, den ene efter den anden, der alle løb i nordøstlig retning; det var den gamle, hævede havbund, man så. På solstegte pletter kunne man om sommeren være heldig at overliste en hugorm, der lå og gassede sig i solen. Man fortrængede den ikke - thi den havde jo indfødsretten på stedet, hvor den var. Derimod bed den gerne - og fortrinsvis en tu-

rist - i foden, hvis en sådan var så letsindig at træde den for nær. Imidlertid så jeg kun et par af de vævre markfirben, der pilede bort da jeg nærmede mig.

Efter jeg havde lagt Fyrgården bag mig, havde jeg fulgt sandstien vestpå. Men da jeg havde gået et stykke tid, så jeg pludselig, da jeg ville passere en lille, selvsået fyrrelund, nogle tørrede fladfisk, der hang og svapsede i vinden. Rødspætterne - thi sådanne var det - var trukket på snore mellem fyrrenes grene, og blæsten havde gjort dem tørre og hårde som træ.

»Meget interessant!« mumlede jeg; »men så må der da være mennesker i nærheden?«

Jeg fulgte et svagt spor ind mellem fyrretræerne, og pludselig stod jeg ansigt til ansigt med en gammel kone, der må have været omkring de hundrede år. Hun var ikke større end 'tobak for en skilling', og hun var utrolig laset klædt - og snavset tillige. I hendes rynkede, gulbrune ansigt sad der, foruden en enorm næse, et par små, listige øjne, der til syneladende opfattede alt, hvad der foregik omkring hende.

Hun viste mig sine lange, kulsorte tænder i et hæsligt grin og gnækkede: »Kanske er det mig, du søger? Du er ventet, vær's'god at krybe indenfor!«

Med en vissen hånd, der nærmest lignede en krageklo, pegede hun hen på en jordhule, der var lavet mellem fyrrenes rødder.

Jeg var helt målløs. Hvordan kunne hun vente mig? Hun kendte mig jo overhovedet ikke!

Imidlertid kunne den gamle heks vel læse mine tanker, for hun gnækkede: »Nelson fortæller mig

alt!«

Jeg måtte ned på alle fire, for at komme igennem hulens indgang, og det varede lidt, før jeg kunne skelne noget i det trange rum.

Hulens gulv var lerstampet, og da hun sagde, jeg skulle sætte mig, var der ikke andet end en beskidt sæk på gulvet, jeg kunne anbringe mig på. En stor kobberkeddel, anbragt over et kvolmende lyngbål, dannede midtpunktet i hulen - og bortset fra lyrehullet i taget, var lyngilden den eneste lyskilde overhovedet.

»Jeg hedder Sybille«, oplyste hun og rørte rundt i kedelen med en grenstump; »- og du hedder Knud Langvrøvl!«

Heksen viste mig sit uhyggelige smil, da hun så min overraskelse.

»For Nelson fortæller mig alt!« fortsatte hun.

Nu måtte jeg jo vide besked med denne Nelson, der tilsyneladende var godt orienteret om alting - og Sybille pegede med sin visne klo hen mod hulens mørkeste hjørne. »Der sidder han!« sagde hun sagte; »- og ham må du godt hilse på ...«

Jeg kravlede på knæene hen til det mørke hjørne, og stak hånden frem til hilsen mod et ubestemmeligt hvidt hoved, med tjavset, sort hår.

»Jeg hedder Knud Langvrøvl«, sagde jeg med påtaget varme i stem men; »- og De er måske hr. Nelson?«

Der kom intet svar fra krogen, bortset fra en underlig klapren, der lød, som når man slår to træskeer sammen.

»Du kan vist ikke rigtig se ham«, sagde Sybille og

tog et brændende lyngris og holdt det hen mod krogen.

Jeg fo'er forskrækket tilbage, for det jeg så i det flakkende lys, var en indtørret mumie, anbragt i hugsiddende stilling på gulvet.

Mumiens pergamentagtige hud sad stramt om kraniet, men dog var den sorte stride hårmanke intakt. De dybe øjenhuller havde fået udskiftet de oprindelige øjne med nogle store glassten, der ulmede sært i det flakkende lys.

»Nelson, kan du hilse på manden?« sagde Sybille kælent.

Jeg var virkelig beklemmt ved situationen - for hvordan skulle dette foregå?

Imidlertid, Nelson lod blot sin underkæbe falde ned - og lukkede den igen med et smæld.

»Nu har han hilst på dig!« sagde Sybille med glæde i stemmen; »så nu kan vi to godt tage os en dram!«

På trods af mine protester fik hun hurtigt hældt noget fluidum op i noget der lignede et gammeldags øjeglase. Selv havde hun forsynet sig med samme slags vædske i et skåret tandglas.

»Skål! Og Fanden annamme Dig!« sagde hun med sin sprukne stemme; »- det er sådan noget vi siger til hinanden, her på Anholt!«

Jeg smagte forsigtigt på øjeglasetts indhold. Det var stærkt som bare pokker og det sendte en livgivende varme ned igennem skroget.

»Hvad er det for noget?« spurgte jeg oplivet; »der er jo både saft og kraft i det«.

»Det er såmænd enebærbrændevin«, sagde Sybille; »jeg laver den naturligvis selv«.

Hun rejste sig og gik hen og snusede til keddelens dampende indhold.

»Ja, så er maden klar«, forkyndte hun; »dette her er en herreret!«

På et par skårede tallerkner serverede hun noget, der lignede kogte ål. Maden duftede herligt og jeg fandt pludselig ud af, at jeg i grunden var skrupsulten. »Uhm!« sagde jeg og spiste ålene med fingrene; »aldrig har jeg smagt noget lignende ...«

»Næ, det vil jeg tro«, sagde Sybille tørt; »det er ikke hver dag, man får lyngål!«

Heldigvis opfattede jeg ikke lige straks, hvad det var hun mente, for nu skænkede hun et nyt glas ildvand til os. »Lad ålene svømme i brændevin!« kvækkede hun og hævede sit glas.

»Ja, skål!« sagde jeg oprømt og lod den glødende vædske glide ned.

»En ål til?« spurgte Sybille og fiskede ned i kedlen.

Jeg var ved at blive lidt skeløjet af brændevinen, så jeg foreslog, at Nelson også skulle smage på herretten.

»Det var godt du sagde det«, sagde Sybille og rejste sig; »ganske vist kan Nelson ikke lide ål - for han havde maven fyldt med dem, da jeg fandt ham skvulpende i strandkanten - men noget skal han da ha' at spise!«

Hun kravlede ud af hulen og kom et øjeblik efter tilbage med en af de tørrede flad fisk .

»Her, Nelson!« sagde hun og kravlede hen i det mørke hjørne - og et øjeblik efter hørte jeg, hvordan rødspætten blev klippet i småstykker af Nelsons underkæbe, der fo'r raspende op og ned.

Jeg kunne mærke, at hårene rejste sig i nakken på mig, og jeg bad bønligt om et lille glas til.

»Nelson er sådan en rar dreng!« sagde Sybille glad; »han spiser altid op efter sig!«

Da jeg havde fået det tredje glas, blev jeg helt veltilmode. Jeg grinede lidt fåret til Sybille, der besvarede morskaben med at knibe mig i armen. Hun så drømmende på mig og sagde: «Det er længe siden jeg har smagt flæsketeg!«

En skrubbetudse kom til syne i hulens åbning, hvorfra den præsterede et elegant hop og landede på skødet af Sybille.

Hun så vist på den og spurgte: »Noget nyt, Methusalem?«

Skrubtudsen blinkede bekræftende med de gyldne øjne og fik som belønning en regnorm stukket i munden, som Sybille havde i lommen.

»Godt klaret!« sagde hun og strøg den over vorterne; »kan du så hoppe hen til Nelson og aflægge rapport!«

»Hvorfor kalder du den for Methusalem?« spurgte jeg med grødet stemme.

»Det er fordi den er så gammel«, sagde Sybille; »- omkring ottehundrede år!«

»Det var dog fantastisk!« gispede jeg; »jeg troede ikke, at tudser kunne blive så gamle ...«

»Jo-o!« sagde Sybille filosofisk; »når blot de går i ledtog med Satan, så er der ingen grænser for hvor gamle, de kan blive!«

Hun kiggede skælnsk på mig og tilføjede: »Men nu skal du ikke bryde dig om at spørge om min alder, vel? Imidlertid husker jeg udmærket englændernes besættelse af Anholt i 1809, og så kan du jo regne lidt på det, ikke?«

Jeg blev helt forstumlet over denne oplysning. Så måtte Sybille altså være nær de tohundrede år?

»Nelson kan se ind i fremtiden«, sagde hun og så hemmelighedsfuld ud; »er der noget, du vil vide om fremtiden?«

Spørgsmålet kom lidt bag på mig, så det varede noget, før jeg spurgte: »Hvornår bliver der krig igen?«

Sybille kravlede hen til Nelson og stillede ham spørgsmålet. Hun talte til ham, som var han et barn - og han svarede med et dyb, rallende halslyd.

»Nå, mener du det?« sagde Sybille og kravlede til-

bage til mig.

»Han siger, at der bliver krig i 1987!« sagde hun glædestrålende.

»Jamen, det var dog opbyggeligt!« svarede jeg med grødet stemme - og da jeg havde samlet lidt mod: »Kan du ikke spørge ham, hvor gammel jeg bliver?«

»Sybille kravlede hen til mumien igen og konferrerede med ham.

Med en snøvlede, guttural stemme - som kom den hinsides graven - sagde Nelson: »Han skal - skynde sig - hvis han - vil have noget - ud - af livet!«

Sybille kom tilbage og stirrede på mig med et underligt, spændt udtryk i ansigtet. »Han nævnede dit dødsår!« sagde hun; »vil du gerne have det at vide?«

Jeg var pludselig begyndt at svede kraftigt, og jeg hviskede med en stemme, jeg ikke selv kendte: »Nej, sig det ikke! Jeg vil ikke vide det! Hører du? Jeg vil ikke vide det!«

Sybille så bekymret ud. Men bekymringen gjaldt nu ikke mig, for hun spurgte: »Kan du ikke låne mig dit lommespejl et øjeblik? Jeg synes jeg kan høre, at Nelson har fået halsbetændelse ...«

Med rystende hænder famlede jeg spejlet frem og gav det til heksen, der straks kravlede tilbage til Nelson.

Hun talte til ham, som var han et sygt barn på fem år: »Gab så op - sådan - sig 'ah'! Fint! Du er en stor dreng!«

Jeg hørte til min rædsel, at mumien slog munden op og frembragte dette skrækkelige 'ah-h!' - en lyd fra Underverdenen og Dødsriget, som sikkert ville

forfølge mig resten af mine dage ...

Da Sybille kom krybende tilbage, sagde hun bekymret: »Hans drøbel ser helt indtørret ud!«

Det prikkede i hovedbunden på mig - ja, det kløede over hele kroppen - og pludselig måtte jeg ud, for ellers gik der panik i mig.

»Jeg må gå nu!« sagde jeg pustende og svedende; »Tak for alt godt!«

På alle fire kravlede jeg ud af hulen. Men da jeg passerede åbningen ud til det fri, væltede Sybilles riskost, som hun havde haft stående ved indgangen. Kostoskaffet ramte mig i skallen med en sådan kraft, at jeg et øjeblik så sole og stjerner danse for øjenene. Jeg forsøgte at rejse mig op, men jeg kunne slet ikke stå på benene og måtte derfor fjerne mig på alle fire, som et andet dyr. Bag mig hørte jeg Sybilles gnækkende latter - mon hun havde haft til hensigt at slå mig ihjel?

Jeg var dødeligt skræmt og kravlede bort så hurtigt, som jeg kunne. Hele tiden så jeg mig tilbage, som frygtede jeg, at en ond ånd var i hælene på mig.

Imidlertid var der ingen, der forfulgte mig. Da jeg havde kravlet de første hundred' meter, forsøgte jeg at stå på benene - og det lykkedes delvis. Slingrende fra side til side småløb jeg ad sandstien gennem Ørkenen, indtil jeg pludselig standsede op, som ramt af lynet. For hvad lå der midt på stien og glimtede i solen? Mit lommespejl! Jeg samlede det op med ryttende hænder og gemte det i mit tøj.

Min dødsdato - som jeg ikke kendte - blev ved med at spøge i hjernen på mig, og efterhånden oparbejdede jeg en helt hysterisk sindstilstand, der, me-

dens jeg småløb mod byen, fik mig til at råbe gang på gang: »Jeg er for ung til at dø! Jeg er for ung! Jeg vil ikke dø!«

Da mit vejr var brugt op, segnede jeg om på en stendynge i Ørkenen - og jeg tror, at jeg var igennem en kort besvimelse.

Som jeg lå der, med hovedet presset mod de kolde sten, syntes jeg at høre stemmer inde fra stendynge - og skramlen med potter og pander. Langsomt gik det op for mig, at det var de Underjordiskes bolig, jeg lå ovenpå.

»Bare de ikke tager mig det ilde op!« tænkte jeg - men mit øjeblikkelige problem med min nære dødsdato overskyggede dog min angst for puslingerne, og jeg råbte ned mellem stenene: »Åh, I små Ørkenboer! Fortæl mig dog, hvordan jeg kan forlænge mit liv! Vil I ikke nok?«

Jeg pressede i min kvide øret mod den kolde sten, og - tro mig - der blev svaret: »Sælg din sjæl til Djævelen i nat!«

Som en fuld mand vaklede jeg videre gennem det øde landskab. Dog - da jeg endelig øjnede kirkespiret ude vestpå, faldt der en sær ro over mig - for nu nærmede jeg mig rigtige, levende mennesker. Nu kunne jeg igen tænke i konstruktive baner uden angstpåvirkninger og jeg besluttede, hvor nødig jeg end ville besøge Ørkenen igen, at jeg måtte begive mig til Ostebakken i nat for at træffe Satan selv. Meget ville jeg vove, for at få mit korte liv forlænget bare en smule.

Da jeg endelig nåede frem til kroen, var jeg ikke videre kæphøj. Kromutter så bekymret på mig og

spurgte, om jeg ikke var sulten.

Men nej, jeg bestilte kun et par hovedpinepiller samt et koldt omslag til panden - og så ville jeg op og sove.

»Men jeg vil gerne vækkes klokken ti i aften, hvis du vil gøre mig den tjeneste«.

»Selvfølgelig vil jeg det«, sagde kromutter og skottede til mig; »du skal måske til et vigtigt møde?«

»Lige præcis!« sagde jeg højtideligt; »i nat vil jeg sælge min dyrebare sjæl til Fanden!«

Kromutter havde svært ved at holde ansigtet i alvorlige folder, men sagde: »Gå nu op og læg dig - så kommer jeg med et par piller!«

Kromutter var både rar og moderlig i sin omsorg, tænkte jeg sløvt og vaklede op ad trappen.

I den mørke gang, hvor værelsesnumrene skinnede mathvidt på hver side, herskede den totale stilhed. Dog - da jeg stod udfor nummer tretten, mit eget værelse, hørtes en klagende lyd derinde fra.

Jeg blev både kold og varm, for hvem i alverden kunne det være, der jamrede sådan? Det lød som en fortabt sjæl, der sad og vandede sig - og så i mit værelse!

Endelig samlede jeg så meget mod, at jeg bukkede mig ned for at lure gennem nøglehullet - og, ja selvfølgelig! Kunne jeg ikke have tænkt mig til det straks? Det var jo den kolde trækvind, der klagede sig i nøgle hullet! Jeg var glad for, at der ikke var andre gæster på kroen der kunne more sig over, at jeg kiggede gennem mit eget nøglehul.

Nå, men det var nu rart at 'se dynen' - og et øjeblik efter sov jeg. Jeg vågnede med et spjæt, for nu lød der

en høj banken på døren.

Automatisk trak jeg dynen op om næsen og råbte med hæs stemme: »Hvem der? Sig kodeordet!«

Jeg havde vist drømt om min soldatertid - men kromutter, for hende var det selvfølgelig, opfattede situationen og sagde: »Kodeordet er: Koldt Omslag!«

Med moderlig ømhed lagde hun omslaget på min pande, efter at jeg først havde slugt et par piller.

»Ser jeg ud som en, der snart skal dø?« spurgte jeg med mat stemme og forsøgte at smile til hende; »jeg synes allerede jeg kan mærke Dødens kolde ånde på min kind«.

»Så dramatisk du er!« sagde kromutter gemytligt; »trækruden står jo osse åben, så det er da ikke så mærkeligt, at det 'ånder' på dig. Næ, du skal se - du holder nok fjorten dage til!«

»Tak skal du have«, sagde jeg taknemligt; »det lyder virkelig opbyggeligt.

»Jeg kalder på dig klokken ti«, sagde hun og lukkede døren varsomt efter sig.

»Det kan være, jeg er lidt overspændt!« mumlede jeg og lagde mig i sovestilling - og et øjeblik efter var jeg væk.

Jeg blev vækket af en varsom banken på døren - men jeg havde allerede ligget vågen i nogle minutter og forberedt mig på min forestående nattevandring ud til Djævelen i Ørkenen.

En stor, bleg måne tittede ind gennem vinduet, og jeg kiggede for skrækket på den. Mest af alt havde jeg lyst til at putte mig ned under dynerne igen - men ved tanken om, at mit liv måske var lige ved at rinde ud og en eventuel forlængelse af det afhang

af 'Den Onde' derude på Ostebakken fik mig til at kravle ud af sengen.

Da jeg var kommet i tøjet, vaklede jeg ned til kromutter, som stod og puslede i køkkenet. Hun så undersøgende på mig og sagde: »Nå, hvordan går det?«

Jeg svarede, at jeg følte mig elendig tilmode.

»Ja, det kan jeg godt se«, sagde kromutter og skænkede mig en stor snaps, »drik du den, det vil gøre dig godt«.

Jeg tømte glasset i et drag - og straks følte jeg mig meget bedre tilpas.

»Du har vel ikke en lommelygte, du kan låne mig?« spurgte jeg.

Kromutter rystede på hovedet og sagde: »Lommelygter bruger vi ikke her på Anholt. Det troede jeg dog du vidste!«

»Jamen, hvorfor dog ikke?« spurgte jeg desorienteret.

»De Underjordiske har forbudt os at bruge den slags moderne gøgl; de får sgu' ondt i øjnene af elektrisk lys!«

»Nåh, sådan!« sagde jeg fjoget; »så er det altså derfor, I ikke har en eneste gadelygte her på øen?«

»Ja, det stemmer!« sagde kromutter og spurgte, om jeg ikke ville ha' en kop 'skrub-af-kaffe'.

»Nej tak«, svarede jeg; »det var godt nok med snapsen«.

Jeg sad og hang på stolen. Ubeslutsom. Men da kromutter begyndte at nynne 'Fuldmånen stille sejler', medens hun puslede videre i køkkenet, forstod jeg vinket og listede af.

»Kan du hilse, hvor du kommer frem!« sagde hun og grinede; »med det måneskin bliver det jo ligefrem en promenadetur, du skal ud på!«

Da jeg var ude af krodøren, var jeg straks omgivet af det totale mørke. Jeg famlede mig ud til landevejen, medens jeg mumlede: »Her kan 'De Underjordiske' da ikke få ondt i øjnene - for det var da et satans mørke!«

Med en hul, syngende lyd knaldede jeg hovedet ind i en telefonpæl, der stod lige ved indgangen til kroen. Hvad jeg sagde i den forbindelse, skal ikke gengives på tryk. Faktisk anede jeg slet ikke, at jeg kendte så danne grimme gloser.

Nå, min natteblindhed fortog sig hurtigt, og det varede ikke længe, før jeg listede rask afsted som en anden grå kat.

De sorte træer langs vejens sider hviskede og tiskede sammen, og jeg for min part nynnede på en melodi, der var på mode for femogtyve år siden. Jeg prøvede at få melodien til at passe ind i fodslaget, og da det lykkedes, forvandlede min nynnen sig til rigtig sang.

Imidlertid, da jeg havde passeret et hus, der lå ud til den øde landevej, forekom det mig, at en-eller-anden sjappede efter mig.

Jeg standsede op og stod stille og lyttede.

Ikke en lyd - og heller ikke en levende sjæl at øjne.

Jeg fortsatte min vandring - og det samme gjorde denne hr. En-eller Anden. »Underlig ide, at rende efter folk på den måde:« mumlede jeg og skævede mig tilbage over skulderen; »her er da ellers plads nok, skulle jeg mene. Hvorfor pokker skal han så rende

lige i hælene på mig?»

Jeg satte farten lidt op - og det samme gjorde hr. En-eller-Anden.

»Sjip sjap, sjip sjap«, sagde det lige bag ved mig - men når jeg vendte mig hurtigt om, var spøgefuglen forsvundet.

»Meget morsomt!« snerrede jeg og skyndte mig videre.

Pludselig var der en hornugle det tudede inde i plantagen til venstre for vejen. 'Hu-hu-hu-u!« sagde den - og det samme sagde jeg: »Hu - hu!« - Og så spænedes jeg afsted, hel vild og afsindig ...

Jeg løb så stærkt, at jeg kunne mærke at fråden stod mig om munden. Hr. En-eller Anden kunne dårligt nok følge med, men hans fødder gik dog som trommestikker: 'Sjip-sjap-sjip-sjap ...'

Jeg standsede op, da mit hjerte var ved at sprænges, vendte mig om og skreg: »Så bliv mig dog fra livet, din ...«

Men der var bare ingen. Landevejen lå øde og tom - badet i det glitrende månelys.

Da jeg nåede frem til de første huse ved krigsmonumentet, var panikken overstået. »Hyggelig by!« sagde jeg og nikkede til de mørke huse, hvor beboerne sikkert allerede var gået til køjs.

»Men nu må jeg ud i Ørkenen, for klokken er vist blevet mange«, mumlede jeg og drejede af mod flyvepladsen; »man kan jo ikke lade 'Den Onde' vente!«

Da jeg havde ladet de sidste huse bag mig, var jeg pludselig blevet alene med den ensomme natur og månen, der hang og skulede deroppe mellem nat-

skyerne.

»Huha!« Jeg skuttede mig og var alt andet end begejstret for det møde, jeg skulle til. Nok skinnede månen, men jeg havde hellere befundet mig andetsteds end lige netop her.

Et stykke ude ad flyvepladsvejen drejede jeg til venstre ind mellem sandhøjene, Ørkenens Forriddere, og straks sank jeg i til anklerne i det løse sand. det var enormt besværligt at bevæge sig fremad - og jeg kom hurtigt til at svede af anstrengelse.

Da jeg havde aset mig fremad en halv times tid, nåede jeg omsider frem til 'Savannen' - det område i Ørkenen, hvor der gror i hundredvis af enebærbuske - disse forvredne, stikkende vækster, der tavse og ilde varslende rager op over Ørkenens bølgende slette. Tilsyneladende står disse buske der kun for at skræmme svage sjæle, der vover sig ud i ingemandslandet om natten.

Måske var det månestrålerne, der gjorde det øde landskab ligesom levende; indlandsklitterne syntes at bølge svagt og enebærbuskene stak hovederne sammen og hviskede. Når man passerede dem, var det, som om de forsøgte at traske i hælene på en - men hvis man vendte sig hurtigt om og stirrede på dem, stod de øjeblikkelig bomstille. Altså var der her tale om en slags snu og beregnende vækster, som man skulle passe på.

Jeg håbede inderligt, at jeg ikke ville møde Ole Kollerød igen - men måske var der andre end ham, der optrådte som genfærd i Ørkenen?

Næppe havde jeg tænkt tanken til ende, før en rædderlig lang og grim enebærbusk kom marche-

rende hen mod mig med lange skridt.

Jeg genkendte med det samme gespenstet som værende den afdøde folkekjære æventyrfortæller fra Odense ...

»Go'aften!« sagde han og lettede på sin høje hat; »kommer De monstro lige fra København?«

Da jeg bejaede dette, begyndte han straks at spørge mig ud om ting, der forlængst var blevet historie.

»De har vel mødt fru Heiberg?« ville han vide.

»Jeg har kun mødt hende til hest«, svarede jeg tøvende; »altså - fru Heiberg var til hest, men jeg var gående«.

»Åh, sådan!« sagde skyggen ved min side; »ja, jeg forstår! Men hvad med Søren Kierkegaard?«

»Jo, ham har jeg mødt fornylig på Gammeltorv«, løj jeg »og han havde sin falmede paraply under armen som vanligt!«

»Det er nu en solparasol!« korrigerede min grå følgesvend mig.

»Åh, javel!« sagde jeg; »men så var det altså derfor, han ikke havde slået den op - for det regnede nemlig ...«

»De behager vist at skjæmte?« sagde kunstneren koket.

»Hvad laver De i grunden her på Anholt?« spurgte jeg stift.

»Hm, jo!« sagde H. C. med sin utålelige, selvglade stemme; »jeg går såmænd og binder krans!«

»Binder krans?« spurgte jeg overrasket.

»Jah!« sagde kunstneren ivrigt; »- jeg laver skam de smukkeste blomsterkrans, man overhovedet kan forestille sig. Ingen kan overgå mig i at ...«

»Nej, det vil jeg tro«, svarede jeg tørt; »men her ude i Ørkenen er der da ikke en eneste blomst at plukke?«

»Nåh, nej!« H. C. sendte mig et honningsødt smil; »forstå mig da ret, man t-a-g-e-r da blot de velsignede små blomster trindt om i anholternes haver!«

»Jamen, protesterer anholterne da ikke mod dette - øh - ta-ge-ri?« forhørte jeg mig.

»Ach nej, ingenlunde!« sagde den store kunstner; »- man ta-g-e dem om natten!«

»Ach so!« svarede jeg, mens jeg spekulerede på, hvordan jeg skulle slippe af med ham.

Imidlertid, H. C. vadede ufortrødent afsted med lange skridt ved siden af mig. Jeg skulle ikke gøre mig noget håb om at slippe af med ham lige med det samme.

Efter en stunds tavshed spurgte jeg, for dog at sige noget: »Hvordan går det forresten med forfatterskabet?«

»For-fatter-skabet?« gentog H. C. med skabagtig stemme. »Jeg er virkelig ikke forfatter! Jeg er skam digter!«

»Åh ja, undskyld!« mumlede jeg; »men sig mig, kjære digter, er der meget langt til Ostebakken herfra? Jeg har en aftale ...«

»Ostebakken?« sagde H. C. virkelig indigneret; »vil De bilde mig ind, at De har en aftale på Ostebakken? dette gudsforgående sted! Det var der, man hængte tyve og halshuggede mordere i gamle dage . ..«

»Nå, ja,« sagde jeg træt; eet sted skulle man jo slå dem ihjel, ikke sandt?«

»Nej, hør nu!« råbte H. C.; »De trænger vist til en lille historie. Kender De den om 'Den lille Havfrue'? Lad os sætte os her i klitten, så skal De bare høre ... Sådan, ja ... Sæt Dem så op på mit knæ, så fortæller jeg bedre ...«

»Nej, nej, nej!« råbte jeg rædselslagen; »jeg vil ikke, jeg skal ikke ...«

Men der hjalp ingen kære moder. H. C.-gespenstet væltede mig om i klitten og anbragte mig på knæet, som lovet.

Jeg skreg op af smerte. H. C.'s 'knæ' jeg satte mig på, var jo bare en gren af den forræderiske enebærbusk, der udgav sig for at være 'Den Store Digter'. Nu sad der mindst trehundrede små, sylespidse enenåle i min hårdtprøvede ende - men det tilskyndede mig kun til at komme hurtigere afsted mod Ostebakken

...

»Tilgiv mig«, sagde jeg til digteren/enebærbusken; »jeg må høre om Havfruen en anden gang ...«

Men H. C. svarede ikke - han havde igen formummet sig som en util nærmelig, stikkelysten busk på kanten af klitten.

På det sidste stykke ud til Ostebakken sagde jeg mange stygge ting, som absolut ikke egner sig til gengivelse her.

Imidlertid blev jeg lidt paf, da jeg endelig nåede frem - thi hvad stod der ved bakkens fod? En kontrollør med guldtresset kasket!

Han stod der ret op og ned i sin sorte frakke og vinkede mig hen til sig. Egentlig mindede han mig mest af alt om en ensom pingvin, der står i ødemarcken og vifter med lufferne.

Nysgerrig som jeg var, nærmede jeg mig kontrolløren og opdagede da, at han havde et lille bord, hvorpå der var anbragt en gammeldags penge kasse. På kontrollørens modsatte side var der opstillet et tælleapparat i sandet - og da jeg forvirret stillede mig op og kiggede på dette momstrum, som sikkert var blevet lånt fra Tivolis hovedindgang, tog han mig i armen og sagde: »De skal denne vej!« - og førte mig gennem det knirkende hjul.

»Een!« sagde han sagligt og tilføjede: »det bliver

lige ti kroner!«

»Hvabeha'r?« sagde jeg overrasket. Men autoritetstro som jeg var, halede jeg straks en tier frem og lagde den på bordet.

Han gav mig en lille, lyserød bon. »Værsgo'!«

»Hvad fanden er meningen?« råbte jeg arrigt; »jeg kunne jo som ingenting have kravlet op på Ostebakken - bare fem meter fra Dem! Ostebakken er jo hverken indhegnet eller noget ... hvorfor pokker skal jeg så af med ti kroner? Det er jo det rene optrækkeri!«

Manden med den guldressede kasket tog det ganske roligt og svarede: Pengene går til et godt formål!«

»Og hvad er så det?« spurgte jeg agressivt.

»Foreningen 'Forkomne Grylers Vel' samler ind - og der er brug for mange penge!« sagde han højtideligt; »- Grylerne sulter om vinteren, og så laver vi risengrød for de indsamlede midler - og så sætter vi grøden ud i fade under enebærbuskene i Ørkenen. Og der bliver altid spist op!«

»Det er da vel løgn?« sagde jeg og stirrede vantro på ham; »hvordan ser en Gryle forresten ud?«

Kontrolløren tog kasketten af og kløede sig i nakken.

»Hm-jo!« sagde han eftertænksomt; »om natten er de jo levende - men om dagen, så ligner de små træfigurer med store, selvlysende øjne!«

»Grylerne«, spurgte jeg; »er det de små, grå figurer, som anholterne har stående til pynt på hylderne trindt om i deres hjem?«

»Ja, det er rigtigt«, svarede kontrolløren; »de er

alle fundet i Ørkenen under enebærbuske - men når de bliver samlet op, gør de sig lige så stive, som var de af træ!«

»Ja, det lyder indlysende«, mumlede jeg; »men hvordan teer de sig så om natten i husene?«

»De bliver skam sat udenfor dørene - ligesom kattene!« sagde kontrolløren og tilføjede: »Grylerne udsender om natten en høj, knitrede sang- akkurat ligesom græshoppesang - og man kan desårsag ikke have dem indendøre!« Jeg nikkede åndsfraværende og spurgte: »Nu, da jeg har betalt, må jeg vel gå op på Ostebakken?«

»Vent lige lidt!« sagde kontrolløren og skævede op ad bakkenskråningen, hvor fyrretræerne stod sorte og skumle i det blege måneskin; »- han skal lige have tid til at klæde sig om!«

»Hvem er det, De snakker om?« spurgte jeg overrasket. · Kontrolløren smilede stift: »Har De ikke en aftale med Hans majestæt Satan her på Ostebakken klokken 24, om jeg må spørge?« Jeg nikkede stumt.

»Nå, godt!« fortsatte han; »majestæten klæder sig om deroppe bag fyrretræerne - men han er klar om et øjeblik!«

»Det er fint!« sagde jeg beroliget; »- men kan vi ikke benytte ventetiden til noget fornuftigt?«

»Til tjeneste!« sagde kontrolløren og gjorde honnør.

Jeg tog en pincet frem, jeg havde i inderlommen og gav ham den i hånden. Derpå løsnede jeg bæltet og lod bukserne synke til jorden. Et øjeblik efter stod jeg med min skinbarlige, mælkehvide ende iveauet og lod månestrålerne glitre i den.

»Hvad synes De?« spurgte jeg.

Kontrolløren blev lidt stram i ansigtet, men fattede sig hurtigt og sagde: »Det koster ti kroner extra - vil De være så venlig at gå gennem tælleapparatet nok en gang?«

Med bukserne nede om haserne måtte jeg gennem det knirkende hjul for anden gang - og erlægge en ny tier.

»Tak!« sagde kontrolløren forretningsmæssigt og plumpede min tier ned i pengekassen; »lad os så se på sagerne!«

Jeg bøjede mig atter frem og lod månen beskinne min bagsmæk, medens kontrolløren smed kasketten på jorden og med iver begyndte at fjerne de satans enebærnaale.

»Een - to - tre - fi-re - fem!« talte han langsomt og pedantisk, medens han hev dem ud, en efter en.

Da han var nået til nummer syvogfirs, blev han revet ud af sit koncentrerede arbejde ved et skrækeligt brøl, der lød lige bag os.

Kontrolløren sprang op i retstilling og gjorde stramt honnør, medens jeg for min part fik travlt med at hive bukserne op.

Væsenet, der havde udstødt brølet, var i sandhed skrækindjagende at beskue. Et cirka to meter højt abelignende uhyre, tæt besat med lange, rødlig hår over det hele, stod og betragtede os.

Satan - for ham var det jo - havde et par kæmpemæssige tyrehorn ovenpå hovedet, som tillige var forsynet med et par lange, lodne æselører, der bevægede sig hid og did.

Satan stampede utålmodigt i sandet med sin hov,

og på trods af min skræk, fik jeg hurtigt munden på gled: »Jeg hedder Knud Langvrøvl«, sagde jeg med tynd stemme; »og jeg vil gerne sælge min sjæl til dig, du Mørkets Fyrste!«

»Bradr!« sagde Satan og fortrak sit hårede fjæs i væmmelse. »Jeg er lige ved at brække mig over dig! Hvad får dig til at tro, at jeg vil købe dig? Tror du, at du vil være en særlig værdifuld person for mig og Helvede?« Satan var virkelig vred - og jeg syntes bestemt, at der kom ild ud af munden på ham.

Jeg var rystet i mit inderste - og tillige krænket. Men hvis jeg var helt nøgtern i min selvransagelse ville jeg finde, at han i grunden havde ret.

»Jeg medgiver, at jeg er et nul i eet og alt!« sagde jeg med spag stemme; »men hvis du alligevel kan bruge mig i 'Varmen' til et eller andet, er jeg til tjene - ste på min yderste dag ... og du må selvfølgelig selv afgøre, hvor meget - eller lidet - du vil give for min sjæl!«

Min ærlighed gjorde tydeligvis indtryk på Satan, der stod og grundede lidt før han sagde: »Nittenfem - ogfirs!«

»Hvadbeha'r?« brast det ud af mig; »vil det sige, at jeg kun er nitten kroner og femogfirs øre værd? Det kan du da ikke mene??«

»Desværre«, sagde Satan og trak beklagende på skulderen; »dårlige tider! Osse for os i Underver - denen! Vi er faktisk ved at gå rabundus - Helvedet trues af bankerot. - Og jeg personlig har ikke fem flade øre!«

Satan afbrød sig selv, for han fik tilsyneladende en lys ide. Han vendte sig hurtigt om mod kontrollø -

ren, der straks stod ret, og råbte:

»Hvor meget har tælleapparatet givet?«

»Tyve kroner, Deres Majestæt!« svarede kontrol-løren og gjorde honnør; »betalt med to nyslåede ti-ere!«

»Udmærket!« sagde Satan; »kom hit med skejser-ne!«

Og derpå vandrede de tyve kroner tilbage til mig. Dog - Satan holdt en håret finger op under næsen på mig: »Nu skylder du mig femten øre!« sagde han alvorligt; »bring dig hurtigt ud af den klatgæld!«

Jeg forsikrede ham, at jeg var solvent, blot havde jeg ingen småpenge på mig i øjeblikket - men når jeg fik vekslet en stor seddel, så ...

»Godt! Godt!« sagde Satan og dunkede mig gemtligt i ryggen; »du er nok slet ikke så tosset, som du ser ud til. Men for at snakke om noget andet, så tror jeg vi skal begive os til kroen - for her er både mørkt og koldt ... og ærlig talt, man bliver sgu' så tør i halsen af alt det sand i Ørkenen!«

Satan vendte sig mod kontrolløren og råbte: »Kontrollør! Tag min hale fat!«

Den guldtræssede gjorde honnør og hankede derpå op i Satans lange hale - der endte i noget, der lignede en snavset pudderkvast. I den anden hånd havde kontrolløren den tomme pengekasse - men da vi skulle begive os afsted mod den fjerne kro, vendte han sig og spurgte:

»Hvad med - øh?«

Tælleapparatet er der sgu' ingen, der løber med!« snerrede Satan; »lad os nu få fart under hoven!«

Og så asede det ejendommelige selskab sig frem gennem den øde, månebelyste Ørken. Undervejs gik jeg og tænkte for mig selv: »Hvis nu nogen så os i denne situation, så ville de tro, det var løgn!«

Da vi havde vandret en mils vej gennem det tunge sand uden at have vekslet mange ord, hørte vi pludselig - oh, rædsel - en velkendt, gnælrende stemme, der sagde: »Go'aften! Go'aften! Har jeg ikke mødt Eder før?« Ganske rigtigt: Det var 'Den Store Kunstner', der med lange skridt kom os imøde.

Da ingen af os svarede, fortsatte han ufortrødent - dennegang med et anstrøg af væmmelse i stemmen: »D'herrer har vel ikke været på Ostebakken? Tro mig dog, mine gode mænd; det er kun tyve og mordere, der holder til der!«

Jeg kunne se, at Satan ulmede under pelsen. Ja, der kom endog røg ud af hans mundvige, da han med skurrende stemme råbte: »Kontrollør! Afkræv den herre ti kroner. Jeg lader mig ikke fornærme ustraffet!«

Den stakkels kontrollør blev ganske forvirret. Han tog den guldressede kasket af og kløede sig i nakken. »Jamen«, sagde han hjælpeløst; »nu har jeg jo ikke tælleapparatet!«

Men med dette svar blev det Satan for meget. »Se, at få afkrævet de ti kroner i en fart!« hylede han og stampede med hoven i sandet; »du har da pengekasen, dit fjols!«

Men her brød 'Den Store Kunstner' ind. Med huldsalig stemme sagde han: »Ack, mine kjære herrer! Hvo' kan I dog formene, at jeg er i besiddelse af hele ti kroner? Nej - I kan sandelig kuns faae ti rigsbanksilling! «

»Det er for galt!« skreg Satan: »Kontrollør! Tag fat om min hale og gennembank skurken!«

Nu fulgte der en scene, der virkede helt grotesk.

Medens Satan hoppede sidelæns som en krage, svingede kontrolløren med hans hale og drev 'Den Store Kunstner' det ene slag over nakken efter det andet.

Digteren hylede og skreg og flygtede op på toppen af en indlandsklit, hvor han straks nok så klogeligt forvandlede sig til en uskøn enebærbusk, med forpjuskede, knækkede grene ...

»Det havde han rigtigt godt af!« sagde Satan forpustet, da afstraffelsen var til ende; »desværre blev vi jo bare ikke rigere af det ...«

Jeg havde lidt ondt af den fattige Satan, og derfor inviterede jeg både ham og kontrolløren på middagsmad på kroen.

»Du er alletiders!« udbrød Satan og klappede mig venskabeligt på skulderen; »hvor får I københavnerne dog alle de penge fra?«

Vi satte farten op, kendeligt oplivede over udsigten til mad, varme, hygge - og måske en dram.

»Bare nu vi når det?« spurgte Satan forpustet; »hvornår lukker 'det varme køkken' på kroen?«

»Åh, vel først ved 1-tiden«, svarede jeg; »så mon ikke vi når det?«

»Vi må hellere sætte den lange hov foran«, ivrede Satan og satte farten yderligere op - »jeg er skrup-sulten!«

»Vi kan skyde genvej gennem læbæltet her!« sagde jeg; »sommerhusejerne er jo taget bort«.

Vi fandt en smal sti, der førte os ind i en fyrreplantage med spredtliggende, godt skjulte sommerhuse.

Imidlertid stødte Satan sine horn mod nedhængende grene gang på gang - og det gik ikke helt stille af.

Da vi endelig kom ud til landevejen, kunne jeg høre, han åndede lettet op. Imidlertid - da vi stod foran kroens terrasse, gik det galt for ham igen. Han havde helt glemt, at kroen havde en 'færist' foran indgangen - og selvfølgelig skulle han jo plumpe i den med sin hov.

Satan hylede og skreg og teede sig som en vanvittig - men lige fast sad han dog i risten.

Nu kom kromutter ilende ud med et brækjern i hånden og skældte:

»Nu har du siddet fast i den rist mindst halvtreds gange - kan du dog ikke huske, at den er der?«

Med fælles anstrengelser lykkedes det til sidst at få befriet vores hornede ven, og så gjorde vi vores entre i krostuen.

»I er noget sent på den!« sagde kromutter bebrejdende; »men nu skal jeg se, hvad køkkenet formår ...«

Et øjeblik efter kunne vi høre, at hun stegte og brasede derude, og i løbet af ingen tid serverede hun herlig, spruttende 'Ledvogterbøf' for os.

Jeg bestilte stærkt øl og snaps til maden, og da vi havde skålet et par gange, begyndte jeg så småt at blive beruset.

»Er du ikke vant til de stærke varer?« spurgte Satan oprømt, og så tabte han en klat sovs ned ad sin røde pels.

Jeg måtte indrømme, at øl og spiritus ikke var daglig kost for mig, men for ikke at virke helt pjokket, bestilte jeg en ny omgang af de våde varer.

»Du er alletiders!« råbte Satan og glinsede af glæde.

Kromutter kom tilsyne i døren og sagde: »Inden I nu drikker mere, skulle I smage min hjemmelavede 'Jeg-glemmer-den-Aldrig-Chokolade budding' - Den plejer at gøre lykke!«

»Alle tiders! Alle tiders!« råbte Satan og tog sig nogle forsvarlige ske fulde af chokoladebuddingen. »Uhm! Der er vist karamel i den?« smaskede han og tog sig en ny portion.

Men pludselig holdt han inde med spisningen og fik et tænksomt udtryk i sit hårede fjæs.

»Hvad er der i vejen?« spurgte jeg forskrækket.

Den Hornede åbnede med besvær munden og savlede: »Karamel og gebis-- ikke godt sammen ...«

»Nå, nej!« sagde jeg og opfattede pludselig situationens alvor.

Men det samme havde kromutter gjort, for hun kom ilende med et glas vand.

»Læg dem heri!« sagde hun; »så går det meget bedre ...«

Uden videre dikkedarer hev Satan sine forlørne ud og lagde dem i tandglasset - og fortsatte med at klø løs på chokoladebuddingen.

Jeg følte mig lidt beskæmmet over, at Den Hornede havde gebis - men hvad, han blev vel også gammel og affældig, ligesom os andre alminde lige dødelige ...

Vi skålede atter med hinanden, da chokoladebuddingen var gledet ned - og stemningen blev efterhånden løftet.

Kontrolløren havde lagt kasketten og uniformsfrakken, og det var tydeligt at han svedte bravt. Han rejste sig usikkert fra bordet og vaklede hen til kromutters lille akvarium, hvor en enlig, stresset guldfisk svømmede rundt.

Kontrolløren havde taget den tomme pengekasse med sig - og det fik Satan til at råbe: »Vil du afkræve guldfisken ti kroner?«

Kontrolløren tog dog ikke notits af den lille spydighed; han løftede roligt pengekassen op og lod den flyde på akvariets vandflade.

»Tuf ...tuf ...tuf« sagde han indadvendt; »tuf ...tuf... tuf ...«

Satan stak sit hårede fjæs helt hen til mig og hvi-skede med et djævelsk grin: »Han har altid haft lyst til søen - men så blev han bare kontrollør ved Oste-bakken, ha, ha!«

Jeg grinede fjoget, men egentlig syntes jeg, det var lidt synd for den frustrerede kontrollør.

»Men jeg kan et kunststykke!« sagde Satan be-tydningsfuldt; »vil du gerne se det?«

Jeg nikkede ivrigt.

»Der er bare det ved det«, fortsatte han; »man bli-ver så forbasket tørstig af det!«

»Det er der gode råd for«, sagde jeg og bestilte en ny omgang hos kromutter.

Da kromutter var forsvundet, rejste Satan sig med et sæt og greb den brændende petroleumslampe, der hang ned fra loftet. Med en fingerfærdighed, jeg ikke havde tiltroet ham, skilte han lampen på midten og hældte en god sjat petroleum i munden, hvorefter han antændte det med den brændende væge. Med en teatralisk gestus, der var en skuespiller værdig, bøjede Satan sig ned i knæene, vendte ansigtet opad - og udspyede en ildflamme, der ramte det hvidkal-kede loft.

»Flot klaret, ikke?« sagde han, synlig stolt over sin egen bedrift; »et virkeligt kunststykke, ikke sandt?«

Jeg klappede overstadigt i hænderne - men blev brat afbrudt i ovationerne af en gennemtrængende, skarp stemme henne fra køkkenet. Det var kromut-ter, der gav ondt af sig: »Ja, det var flot klaret, må jeg sige! Et virkeligt kunststykke! Men nu kan du udføre

dit næste kunststykke ved at fjerne den store, sorte plet, du har lavet i loftet. Værs'go at gå i krig!«

Kromutter var skam ikke til at spøge med, når hun var i det hjørne.

Satan stod ganske fortabt og hang med æselørerne - han lignede mest af alt en langhåret hund, der har fået prygl.

Et øjeblik efter kom kromutter tilbage med en spand sæbevand - en stol blev sat frem under den enorme sorte plet - og så blev Satan kom manderet op på den.

»Nu tager du din haledusk og dypper den i spanden«, sagde kromutter med sin skarpe stemme; »Og så vasker du pletten af, har du forstået?«

Glæde blev til sorg vendt i den lille krostue. Satan stod på stolen og arbejdede energisk med haledusken mod loftet, uden at det dog hjalp det bitterste. Kontrolløren stod henne ved akvariet og legede dampbåd - og jeg sad helt alene ved bordet og drak min øl.

»Fandens til cirkus!« mumlede jeg.

Men pludselig skete der noget uforudset. Midt under Satans energiske bevægelser på stolen, skete der det forfærdelige, at hans bagdel revnede med et smæld.

Kromutter kom straks løbende for at se, hvad der var på færde, men hun brød helt sammen i latter, da hun opdagede, hvad der var sket.

Gennem den lange revne i Satans bagdel kunne man se et par maddikkehvide endebalder - og de så aldeles menneskelige ud.

»Kan du så hoppe ned af den stol!« råbte kromut-

ter, da hun havde grinet af; »læg dig hen over stoleryggen der - så skal jeg rimpe din ende sammen!«

Ja, Satan var blevet helt til grin - og det tog han sig meget nær. Han så aldeles slukøret ud, som han hang der over stoleryggen og blev syet.

Jeg havde svært ved at kvæle en boblende latter, der steg op i mig - men jeg tog mig sammen og råbte med grødet stemme: »En omgang til hele stuen!«

Nå, ja - vi var jo kun tre, eller fire med kromutter - så det kunne jo ikke slå mig af pinden.

»Hva' vil I ha'!« spurgte jeg højmodigt og tilføjede: »Kromutter, må jeg ikke byde dig på en genstand?«

»Jo-o, det må du da godt«, sagde kromutter lidt nølende; »så tror jeg, at jeg vil ha' en enebærsnaps!«

»Enebærsnaps? Glimrende ide. Lad os få fire enebærsnaps!«

Da snapsene var drukket, var det ligesom at krostuen begyndte at gynges. Satan havde pludselig fået fire horn på hovedet i stedet for to - og kontrolløren havde taget den åbne pengekasse på hovedet og anbragt den sådan, at han lignede en admiral.

Jeg skyndte mig at betale regningen, sagde pænt godnat, og tumlede op ad trappen til mit værelse.

Imidlertid havde en eller anden idiot byttet om på værelsesnumrene - men til sidst fandt jeg dog mit eget - i den forkerte ende af gangen. Men der var stadig noget galt; thi da jeg lagde mig på sengen, ville den ikke forholde sig i ro. Den vippede frem og tilbage i et væk - og til sidste måtte jeg lægge mig ned på sengeløberen, med dynen over mig. Men nattesøvn fik jeg ikke meget af.

Jeg vågnede med et sæt ved at høre stemmer, som

jeg syntes kom oppe fra luften. En knævren og plapren af kvindestemmer, isprængt hunde bjæf og enkelte høje 'kvæk! kvæk!'

»Hvad i alverden er det?« gispede jeg og sprang op fra mit hårde leje.

Da jeg skottede ud af vinduet, kom jeg lige betids til at se to store gedebukke komme springende ned fra himlen og sætte klovene i fliserne foran indgangen med stort spektakel. De blev efterfulgt af et koppelhunde med gloende øjne - og sidst landede et par kæmpestore tudser, der begge bar en skinnende krone på hovedet.

Bukkene havde to gamle kællinger på ryggen - og under ivrig snakken steg de af og gik ind ad indgangen til kroen.

Jeg genkendte dem straks som værende heksene Hyrrokkin og Sybille - men hvad skulle der dog ske, på denne tid af natten???

Jeg kom hurtigt i tøjet og famlede mig ned ad den mørke gang og trappe - men da jeg nåede frem til døren ud til krostuen, betænkte jeg mig for at gå derind. Døren stod imidlertid på klem - og jeg kunne skelne, hvad der foregik i krostuen.

Hyrrokkin stod midt på gulvet og råbte: »Hvad Fanden er meningen? Sidder I ikke der og pimper den, medens det strømmer ind med gæster til os fra Hekkenfeldt, Bloksbjerg og Blåkulla! Har I helt glemt, at det er Allehelgensnat, hvor alle gode og onde ånder fester? Se nu at få drukket ud, så vi kan komme afsted!«

»Min bagdel er revnet!« snøvlede Satan og virrede med hovedet.

»Jamen, du er jo blevet syet!« sagde kromtter og tog forklædet af; »rejs dig nu - bukkene er utålmodige!«

Ganske rigtigt; bukkene stod og trippede og brægede udenfor og hundene hylede. Tudserne sagde 'kvak! kvak!' i et væk - og tilsidst tog Sybille ildragen, og gik ud og gav dem hver en over nakken.

Kontrolløren var faldet omkuld - og dette mishagede Hyrrokkin.

»Vi pakker ham ind og ta'r ham med os - vi kan så æde ham på Ostebakken senere!« gnækkede hun og viste sine spidse tænder i et uhyggeligt grin; »svøb ham ind i dugen!«

Kromutter og Satan gik straks igang med at pakke den døddrukne mand ind - og Satan bar ham ud og lagde ham over en af bukkene.

Hyrrokkin kiggede hen mod døren, hvor jeg stod gemt bag og sagde:

»Hvad med ham Køwenhavneren? Kan der ikke blive en god steg ud af ham?«

Jeg kunne mærke, at mit blod frøs til is - men jeg var ude af stand til at flygte.

Heldigvis forlod de alle krostuen straks efter, og jeg åndede lettet op. Fra mit skjul så jeg, at hver af heksene fik en passager med overskrævs på bukkene - og med et rabalder satte de af fra jorden og fløj durk op mod månens grinende ansigt. De hylende hunde og kvækkende tudser fulgte efter i en forbløffende fart.

På rystende ben listede jeg tilbage til mit værelse, hvor jeg skyndsomst pakkede mine få ting sammen. Jeg lagde en stor pengeseddel til kromutter under askebægeret - og så forlod jeg i hast kroværelse nummer tretten. Jeg skulle jo passere krostuen, for at komme ud i det fri - og da jeg kom ned i den, virkede

den underlig fremmed med sin stilhed.

Den stressede guldfisk i akvariet sagde ingenting - og Satans over- og undermund, som han havde glemt i glasset, forholdt sig også i ro.

Petroleumslampen gængede frem og tilbage i trækvinden, for man havde i skyndingen glemt at lukke verandadørene ud til nattemørket.

Jeg skævede op til den sorte plet i loftet og rystede på hovedet.

Da jeg havde skridtet krostuen af for ligesom at sige farvel til den, stillede jeg mig foran de åbne verandadøre, og kiggede ud på de jagende natteskyer. Huha! Hvor så de dog skumle ud ...

Pludselig hørte jeg et svagt bump bag mig - som når en sæk kartofler vælter - og jeg vendte mig forbløffet om for at se, hvad det kunne være. Fra krostuens mørkeste krog så jeg til min rædsel, at der stak et par søgende skeletagtige arme frem. En mumie, der havde siddet gemt i krogen væltede pludselig ud på gulvet og forsøgte at krabbe sig hen til mig.

Jeg kunne mærke, at min hals snørede sig sammen i angst - og jeg kunne hverken skrike eller protestere.

Mumien - som jeg genkendte som Nelson - krøb langsomt nærmere. Den lignede en uformelig sæk, der var fyldt op med dødningeben - dødningeben, der bevægede sig!

Nelson klappede med sin underkæbe og frembragte en grufuld rallen de lyd, som kom den fra dødsriget: »A-H-H!«

Derpå greb han efter mine ankler med sine lange dødningehænder - men jeg sprang tilbage og tumle-

de ud gennem de åbne verandadøre.

I flugten faldt jeg og slog mig nederdrægtigt - men jeg kom dog hurtigt på benene igen og flygtede i vildt løb fra det forheksede sted.

Månens grinende ansigt hjalp mig til at se landevejen, jeg løb på - men når de sorte, jagende skyer dækkede den, blev der bælgmørkt omkring mig. Jeg halsede afsted mod havnen - for jeg ville for alt i verden væk fra øen, og det kunne ikke gå hurtigt nok.

Vindens hvislen i fyrretræerne langs vejen, fik angsten til at jage som ilinger op og ned af ryggen. Græshoppernes infernalske skratten i buskene fik mig til at tænke på historien om Grylerne, der musicerede voldsomt om natten - kunne det tænkes, at det var Gryler, jeg hørte her?

Hvis blot der havde været en eneste gadelygte på strækningen mellem kroen og havnen, havde det måske ikke været så slemt - men dette kom pakte mørke, hvori alt ondt kunne gemme sig, var forfærdeligt.

Måneskiven viste sig et øjeblik mellem de forrevne skyer og afslørede - åh, Gud! - et forfærdeligt væsen, der stod midt på landevejen og spærrede mig vejen frem. Væsenet var kulsort og forsynet med fire arme og to hoveder, der øjensyneligt havde travlt med at bide ørerne af hinanden. Med et brøl, der må have lydt helt dyrisk, kastede jeg mig mod uvæsenet, for at slippe forbi det. Ved sammenstødet skiltes det sorte uvæsen i to - og idet jeg passerede det, fattede jeg, at det blot havde været et kærestepar, der havde stået tæt omslynget midt på landevejen.

Det var for sent og meningsløst at sige 'undskyld'!

når man var faret forbi, så derfor benede jeg videre som en forrykt.

Ved vejkrumningen, hvor det gamle, rustne anker ligger, sank jeg om - for jeg kunne simpelthen ikke løbe mere ...

På dette sted er plantagen med fyrretræerne op-hørt, og man har her fra en vid udsigt over Ørkenen, som dog nu henlå i totalt mørke. Kun det fjerne fyr-tårns lysvifte fejede horisonten rundt med jævne mellemrum. Jeg satte mig afkræftet på det rustne anker og spejdede med bange øjne ud i mørket. Så nogenlunde vidste jeg, i hvilken retning Ostebakken lå ude i den uhyggelige Ørken - men der var dog in-tet at se.

Tankerne kom og gik planløst gennem mit trætte hoved. Hvad skulle jeg i grunden til Anholt efter? For at lede efter De Henfarne; Gengangerne; De Underjordiske, der koglede rundt i nattemørket? Det var jo vanvittigt! Hvorfor kunne jeg ikke, som andre normale danskere, interessere mig for fodbold om søndagen og drikke øl sammen med arbejdskammeraterne?

Jeg rystede fortvivlet på hovedet og skulle til at rejse mig, da jeg pludselig opdagede, at der blev tændt blus på - ja, det måtte da være Ostebakken, der lå i den retning? Selv om jeg anstrengte øjnene, var afstanden dog for stor til, at jeg kunne opfatte noget. Men jeg kunne levende forestille mig, hvad der skulle foregå. Nu var heksene og troldkarlene vel samlet derude i sandødet - og så skulle Kontrolløren vel ristes over en sagte ild?

Jeg gøs ved tanken og rejste mig.

Syg og elendig stavrede jeg videre mod havnen på ben, der rystede under mig. Jeg gik ad den bælgmørke landevej - og jeg fik efterhånden oparbejdet den fikse ide, at jeg overhovedet ikke kom fremad.

Den sorte slagskygge fra Nordbjerget lå dog på min venstre hånd - og til højre for landevejen lå et sumpet ellekrat, der ikke syntes at ville tage nogen ende. Inde fra dette krat med de bundløse sorte vandhuller, lød der undertiden en sær pippen, efterfulgt af en skratten, som sad der en Gryle derinde, som morede sig over min sølle tilstand.

Min hjerne arbejdede trægt: »Det..er..Mørkets sejr..over Mennesket!« Fødderne arbejdede sig automatisk fremad og jeg fulgte bare med - men endelig så jeg de to tranlamper, der brændte på havnen.

Da jeg så lyset - det menneskeskabte lys - faldt der en sær ro over mig; fortryllesen var brudt.

Jeg nynnede lidt på en løsreven visestump, og jo nærmere jeg kom havnen, desto højere. nynnede jeg. Til sidst trallede jeg højt og muntert, som var jeg på en rigtig 'skovtur'.

Da jeg endelig drejede ind i havnen, var jeg i overstadigt humør.

Imidlertid, da jeg opdagede, at der hverken var færge eller mennesker på dette sene tidspunkt, dalede mit humør betydeligt.

Jeg dalrede rundt på det øde havneterræn indtil jeg fandt en trillebør, der var læsset med fiskernes garn. Her lagde jeg mig, og straks efter tog søvnen mig i sin barmhjertige favn.

I den årle morgen vågnede jeg ved, at en stod og prikkede til mig. Jeg fo'r op med et skrig, for jeg hav-

de vist drømt en masse sludder.

Imidlertid, den der vækkede mig var en godmodig fisker, der gjorde mig opmærksom på, at færgen snart skulle afgå, hvis det altså var den, jeg skulle med.

»Jamen...færgen ...den var her jo ikke i nat?« protesterede jeg.

»Jovist«, lo han; »færgen kom ind ved halvtre-tiden, og nu skal den tilbage til Grenå ...«

Fiskeren morede sig over mit forstyrrede ansigtsudtryk og sagde: »Du har vist ikke sovet videre godt i nat? Men her har du et par friske skrubber, du kan tage med hjem til København!«

Og så tog han et par slimede fisk op af sin kasse og stoppede dem ned i lommerne på min vindjakke. Skrubberne protesterede mod denne behandling ved at sprælle og slå med halen.

Fiskeren grinede lunt. »Du ved, de skal bare vendes på panden i lidt smør . . .«

Jeg syntes det var for stærkt. Rasende hev jeg fiskene op af lommerne og råbte: »Det var dog satans til ø, jeg er kommet til!«

Fiskeren lagde ansigtet i fortrydelige folder. »Synes du?« sagde han sagtmødt; »alle folk siger da, at her er så redeligt!«.

Som en gal stormede jeg ombord på færgen, lige inden man tog land gangbroen.

Da færgen var kommet vel ud af havnen, stillede jeg mig op ved rælingen og begyndte at fløjte i vilden sky. Jeg var lykkelig over at slippe bort fra øen. Aldrig skulle jeg sætte mine ben der mere.

Imidlertid hørte jeg pludselig løbende trin bag

mig, og lige med et blev jeg grebet i kraven af et par matroser og rystet dygtigt igennem. De råbte i munden på hinanden om jeg da var gået fra forstanden . . .

Stod jeg ikke der og fløjtede mod vinden? Det var en af de værste dødssynder, man kunne gøre ombord på et skib.

Næppe havde de forklaret sig, før der lød en høj hylen fra søen.

Jeg troede, at lyden kom fra en fløjtetønde - men det viste sig, at det var en af Anholts berygtede Vinddjævla, der sad i en balje på søen og fløjtede - og blæste - på færgen.

Lige med et kom der et skrækkeligt vindstød; himmelen formørkedes og havet blev blåsort med hvide, frådende bølgetoppe.

Den lille Vinddjævel vippede op og ned i sin balje mellem de enorme vandbjerge, der rejste sig - men han blev ved med at fløjte og blæse på skibet.

Jeg klamrede mig til rælingen, for nu tog forskibet en ordentlig styrtsø ind. Et øjeblik efter var jeg genneblødt, og jeg måtte på det nærmeste kravle hen over dækket, for at nå i sikkerhed.

Den pludselige storm - som jeg altså havde fremkaldt - peb på hylede og klagede i takkelagen, så man skulle tro, at alle Kattegats onde ånder var sluppet løs.

Da jeg havde reddet mig ned i kahytten, hvor andre forkomne passagerer havde søgt tilflugt, satte jeg mig på en bænk og klamrede mig til den med begge hænder. Med lukkede øjne lod jeg skibets rystelser gå igennem mig og mærkede, at søsygen var på vej.

Under en kraftig sø krængede skibet så meget, at jeg blev slynget mod min nabo på bænken - en gammel mand.

»Undskyld, men det var ikke meningen!« sagde jeg med kvalmens sved på panden; »- det lader til, at det en rigtig dødssejler, jeg er kommet med ...«

Den gamle mand vendte langsomt ansigtet mod mig - og først nu så jeg de dybe øjenhuler han havde, hvori øjnene var sunket helt ind. Hans ansigtshud var tør og pergamentsagtig - og da han ville tale til mig, sprak den omkring mundvigene: »Min kære ven«, sagde han med et dødningeagtigt smil; »denne færge går ikke til Grenå havn, men til Havsens Bund - thi du er kommet ombord i Karons Færge. Jeg håber, at du kun har købt enkeltbillet - for en dobbelt får du næppe brug for!«

SLUT

SLUMRENDE GRYLE
- Ørkenen på Anholt

ISBN 87 981530 0 5

Grylle